

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οικονομικά Αποτελέσματα Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020

30 Νοεμβρίου 2020

Προφίλ Ελληνικής Τράπεζας Δημόσια Εταιρεία Λτδ («Ελληνική Τράπεζα»)

Με έδρα της την Λευκωσία (Κύπρος), η Ελληνική Τράπεζα είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός της Κύπρου και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικές, επενδυτικές, ασφαλιστικές υπηρεσίες, καθώς επίσης και υπηρεσίες θεματοφυλακής και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων (Factoring). Το δίκτυό της περιλαμβάνει 64 καταστήματα στη Κύπρο, καθώς και 4 γραφεία αντιπροσωπείας. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων και το Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων της Ελληνικής Τράπεζας ανήλθαν στα €15,8 δισ. και €1.114 εκατ. αντίστοιχα.

ΚΥΡΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΙΑΜΗΝΙΑ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

- Προληπτική στάση των αρχών και άνευ προηγουμένου δημοσιονομική υποστήριξη για τον περιορισμό του αντίκτυπου στην οικονομία και την κοινωνία
- Ανθεκτικό επιχειρηματικό μοντέλο, ισχυρή κεφαλαιακή θέση και άφθονη ρευστότητα, για την αντιμετώπιση της κρίσης

ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

- Το κέρδος μετά την φορολογία για την εννιαμηνία του 2020 στα €40,0 εκατ., παρά τις ζημιές απομείωσης που παραμένουν αυξημένες
- Κέρδος πριν τις ζημιές απομείωσης για την εννιαμηνία του 2020 στα €94,6 εκατ.
- Ζημιές απομείωσης για την εννιαμηνία 2020 στα €49,7 εκατ. με δείκτη ετήσιου κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων στο 1,3%
- Οι ζημιές απομείωσης για την εννιαμηνία του 2020 περιλαμβάνουν €47,3 εκατ. χρέωση που σχετίζεται με τον αντίκτυπο της πανδημίας του κορωνοϊού
- Καθαρά έσοδα από τόκους για την εννιαμηνία του 2020 στα €212,2 εκατ. και καθαρό επιτοκιακό περιθώριο στο 1,86%
- Καθαρή λογιστική αξία ανά μετοχή στα €2,58
- Νέες χορηγήσεις για την εννιαμηνία του 2020 συνολικού ύψους €712 εκατ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

- Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1) διαμορφώθηκε στο 20,06%¹ ενώ ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας στο 22,51%¹
- Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας που υπερβαίνουν κατά πολύ τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις και συγκρίνονται ευνοϊκά με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

- Οι προσπάθειες για αντιμετώπιση των ΜΕΧ μέσω οργανικών και μη-οργανικών λύσεων συνεχίζονται
- Δείκτης καθαρών ΜΕΧ² στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων των ΜΕΧ που καλύπτονται από το ΠΠΣ) στο 3,1%
- Δείκτης ΜΕΧ στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων (εξαιρουμένων των ΜΕΧ που καλύπτονται από το ΠΠΣ) στο 17,6% και Δείκτης κάλυψης προβλέψεων των ΜΕΧ (εξαιρουμένων των ΜΕΧ που καλύπτονται από το ΠΠΣ) στο 58,6%

ΔΟΜΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Ισχυρή ρευστότητα, με Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (LCR) στο 454% και πλεόνασμα ρευστότητας στα €5,5 δισ.
- Δείκτης καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις στο 42,5%
- Μια ισχυρή, σταθερή βάση καταθέσεων κυρίως λιανικής τραπεζικής

¹ Με μεταβατικές διατάξεις.

² Καθαρές ΜΕΧ=ΜΕΧ μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Δήλωση Μεταβατικού Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή Φοίβου Στασόπουλου

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα του Ομίλου, ο κ. Φοίβος Στασόπουλος, Μεταβατικός Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου, δήλωσε:

«Οι επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 στην παγκόσμια οικονομία, αλλά και στην κοινωνία και στις επιχειρήσεις στην Κύπρο ήταν άνευ προηγουμένου. Συνεχίζουμε να συνεργαζόμαστε στενά με την Κυβέρνηση και τις Εποπτικές Αρχές ώστε να συνεχίσουμε να στηρίζουμε τους πελάτες μας, κάτω από αυτές τις ιδιόμορφες συνθήκες. Ο ρόλος μας αυτή τη στιγμή είναι πιο κρίσιμος από ποτέ.

Σε όλο αυτό το διάστημα, συνεχίζουμε να δίνουμε έμφαση στην προστασία του προσωπικού και των πελατών μας, φροντίζοντας για την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση της πελατειακής μας βάσης. Από την αρχή της κρίσης θέσαμε επιτυχώς σε εφαρμογή το σχέδιο επιχειρηματικής συνέχειας με στόχο τη συνεχή εξυπηρέτηση και υποστήριξη των πελατών μας. Σε αυτό το πλαίσιο επανεξετάζουμε διαρκώς τα δεδομένα και προσαρμόζουμε τις ενέργειές μας αναλόγως, προβαίνοντας σε όλες τις απαραίτητες ρυθμίσεις για να προσφέρουμε καλύτερη εξυπηρέτηση στους πελάτες μας.

Τα αποτελέσματα για την εννιαμηνία της Τράπεζας επιδεικνύουν την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μας μοντέλου και την ισχυρή κατάσταση της οικονομικής θέσης μας σε μια περίοδο σημαντικής και συνεχιζόμενης αβεβαιότητας. Με ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια στο 22,5% και πλεονάζουσα ρευστότητα (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας 454%) είμαστε σε πολύ καλή θέση για να στηρίζουμε τους βιώσιμους πελάτες μας και να χρηματοδοτήσουμε την ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας. Κατά την εννιαμηνία του 2020 το σύνολο των νέων χορηγήσεων που εγκρίθηκαν ανήλθε σε €712 εκατομμύρια. Ταυτόχρονα, εργαζόμαστε εντατικά για τη βελτίωση της ποιότητας της κατάστασης της οικονομικής θέσης μας, μέσω της επίλυσης και απομόχλευσης των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων, οι οποίες έχουν πλέον μειωθεί στο 17,6% (Δείκτης MEX, εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ).

Παραμένουμε προσηλωμένοι στη μετεξέλιξη της Τράπεζάς μας σε έναν σύγχρονο πελατοκεντρικό Οργανισμό που προσφέρει προϊόντα, υπηρεσίες και εξυπηρέτηση υψηλού επιπέδου και απρόσκοπτη εμπειρία στους πελάτες μας. Παράλληλα, έχουμε εντατικοποιήσει τις προσπάθειές μας για την εκπαίδευση και μεταφορά των πελατών μας στα εναλλακτικά κανάλια εξυπηρέτησης. Με μεγάλη ικανοποίηση παρατηρούμε ότι οι πελάτες μας έχουν αγκαλιάσει αυτές τις προσπάθειες, καθώς πέραν του 80% των συνολικών συναλλαγών πραγματοποιούνται πλέον μέσω των εναλλακτικών μας καναλιών.

Θέλω ειλικρινά να ευχαριστήσω το Διοικητικό Συμβούλιο και τους μετόχους μας για τη συνεχή υποστήριξη, ενδυνάμωση και εμπιστοσύνη που μας δείχνουν και να τους διαβεβαιώσω ότι ολόκληρη η ομάδα της Ελληνικής Τράπεζας παραμένει προσηλωμένη στην επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων. Επίσης, θέλω να εκφράσω την εκτίμησή μου προς τους συναδέλφους για τη σκληρή εργασία τη δέσμευσή τους και την ανθεκτικότητα που επιδεικνύουν, κάτω από αυτές τις ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες.»

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Βασικά στοιχεία Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (€εκατ.)	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Κέρδος από συνήθειες εργασίες πριν τις ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	94,6	101,2	-7%	30,4	34,5	-12%
Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(49,7)	(11,9)	+316%	(7,3)	(13,3)	-45%
Κέρδος πριν το μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας	44,9	89,2	-50%	23,2	21,2	+9%
Μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας μετά τη φορολογία	1,1	0,9	+28%	0,5	0,5	+8%
Φορολογία	(6,0)	(0,7)	+733%	(1,4)	(1,8)	-22%
Κέρδος για την περίοδο	40,0	89,4	-55%	22,3	19,9	+12%
Κέρδος που αναλογεί στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας	40,0	88,4	-55%	22,3	19,9	+12%

Εναλλακτικοί Δείκτες Απόδοσης	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	1,86%	1,93%	-7 μβ	1,90%	1,89%	+1 μβ
Δείκτης εξόδων προς έσοδα (%)	66,7%	66,4%	+34 μβ	68,1%	63,9%	+419 μβ
Δείκτης ετήσιου κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων (%)	1,3%	0,2%	+115 μβ	0,4%	0,9%	-50 μβ
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (%)	4,9%	12,5%	-768 μβ	8,1%	7,4%	+73 μβ
Κέρδος ανά μετοχή (σεντ €)	9,68	25,37	-15,69	5,40	4,82	+0,58

μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Για τους ορισμούς των Εναλλακτικών Δεικτών Απόδοσης, ανατρέξτε στο Παράρτημα 3.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Βασικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (€εκατ.)	30.09.2020	31.12.2019	Δ
Μεικτές Χορηγήσεις σε πελάτες	6.748	7.244	-7%
Μεικτές Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις (ΜΕΧ)	1.650	2.276	-27%
Μεικτές Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις	5.098	4.968	+3%
Καθαρές Χορηγήσεις σε πελάτες	5.990	5.979	+0%
Επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού	9.111	9.707	-6%
<i>Εκ των οποίων μετρητά και καταθέσεων του Ομίλου με άλλες τράπεζες και Κεντρικές Τράπεζες</i>	3.342	5.357	-38%
<i>Εκ των οποίων χορηγήσεις επενδύσεων του Ομίλου σε χρεόγραφα</i>	5.704	4.300	+33%
Σύνολο Περιουσιακών στοιχείων	15.789	16.308	-3%
Καταθέσεις	14.093	14.602	-3%
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας	1.114	1.077	+3%
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (ΣΠΣ - με μεταβατικές διατάξεις)	5.286	5.039	+5%

Εναλλακτικοί Δείκτες Απόδοσης	30.09.2020	31.12.2019	Δ
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) (%) (με μεταβατικές διατάξεις)	20,06%	19,98%	+8 μβ
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (%) (με μεταβατικές διατάξεις)	22,51%	22,56%	-5 μβ
Δείκτης ΜΕΧ στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων (%)	24,5%	31,4%	-696 μβ
Δείκτης καθαρών ΜΕΧ στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (%)	5,7%	6,2%	-55 μβ
Δείκτης κάλυψης προβλέψεων των ΜΕΧ (%)	45,9%	55,6%	-965 μβ
Δείκτης καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις (%)	42,5%	40,9%	+155 μβ
Καθαρή λογιστική αξία ανά μετοχή (€)	2,58	2,49	+0,09
Δείκτης Απαίτησης Κάλυψης Ρευστότητας (%)	454,0%	512,0%	-5.800 μβ

μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα
Για τους ορισμούς των Εναλλακτικών Δεικτών Απόδοσης, ανατρέξτε στο Παράρτημα 3.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΙΑΜΗΝΙΑ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020	7
1.1 Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων.....	7
1.2 Ανάλυση Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	10
1.2.1 Καταθέσεις και Χορηγήσεις σε πελάτες	10
1.2.2 Ποιότητα Χαρτοφυλακίου Χορηγήσεων	11
1.2.3 Επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού.....	12
1.2.4 Κεφαλαιακή Βάση και Επάρκεια	13
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	16
3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	41

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΙΑΜΗΝΙΑ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

1.1 Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθαν σε €212,2 εκατ., μειωμένα κατά 7% σε σχέση με €227,0 εκατ. την εννιαμηνία του 2019. Η μείωση σε ετήσια βάση οφειλόταν κυρίως στο χαμηλότερο εισόδημα από το εξυπηρετούμενο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων (μείωση των επιτοκίων δανεισμού) και στη μείωση των εσόδων από χρεόγραφα (λήξη €750 εκατ. Κυπριακών Κυβερνητικών Ομολόγων (ΚΚΟ) τον Δεκέμβριο του 2019), η οποία καλύφθηκε εν μέρει από τις συνεχιζόμενες μειώσεις του μέσου κόστους των καταθέσεων.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους της 3^{ης} τριμηνίας του 2020 ανήλθαν σε €71,7 εκατ. και παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με €71,4 εκατ. τη 2^η τριμηνία του 2020.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο του Ομίλου για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε στο 1,86% (2019: 1,92%, εννιαμηνία του 2019: 1,93%).

Μη επιτοκιακά έσοδα

Το σύνολο των μη επιτοκιακών εσόδων για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε στα €71,9 εκατ., μειωμένο κατά 3% σε σχέση με €73,8 εκατ. την εννιαμηνία του 2019. Η μείωση οφειλόταν κυρίως στην πτώση των **καθαρών κερδών από διάθεση και επανεκτίμηση ξένου συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών στοιχείων** η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση στα **καθαρά έσοδα δικαιωμάτων και προμηθειών**.

Τα καθαρά κέρδη από διάθεση και επανεκτίμηση ξένου συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών στοιχείων ανήλθαν σε €6,3 εκατ. μειωμένα κατά 22% σε σχέση με €8,0 εκατ. την εννιαμηνία του 2019. Η μείωση οφείλεται κυρίως στην μείωση στα κέρδη από πώληση και επανεκτίμηση συναλλάγματος και στις μη πραγματοποιηθείσες καθαρές ζημιές επανεκτίμησης που προέκυψαν από επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που κατέχει ο Όμιλος.

Τα καθαρά έσοδα δικαιωμάτων και προμηθειών για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθαν σε €38,6 εκατ., αυξημένα κατά 2% σε σχέση με €38,0 εκατ. την εννιαμηνία του 2019, κυρίως λόγω αυξημένων προμηθειών από ασφαλιστικές εργασίες μέρος εκ των οποίων είναι μη επαναλαμβανόμενες.

Τα άλλα έσοδα για την εννιαμηνία του 2020 ήταν €27,0 εκατ., μειωμένα κατά 2% σε σχέση με €27,7 εκατ. την εννιαμηνία του 2019, ως αποτέλεσμα της μείωσης στα κέρδη από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση στα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, κυρίως λόγω των χαμηλότερων απαιτήσεων ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων του COVID-19.

Το σύνολο των μη επιτοκιακών εσόδων τη 3^η τριμηνία του 2020 μειώθηκαν κατά 2% σε €23,8 εκατ., σε σχέση με €24,3 εκατ. την 2^η τριμηνία του 2020, λόγω της μείωσης στα **αλλά έσοδα** ως αποτέλεσμα της μείωσης στα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση στα κέρδη από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση.

Έξοδα

Τα συνολικά έξοδα για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθαν σε €189,6 εκατ. σε σύγκριση με €199,6 εκατ. κατά την εννιαμηνία του 2019, μειωμένα κατά 5% κυρίως λόγω της μείωσης στα συνολικά διοικητικά και άλλα έξοδα.

Σε τριμηνιαία βάση, τα συνολικά έξοδα της 3^{ης} τριμηνίας του 2020 ανήλθαν σε €65,1 εκατ. αυξημένα κατά 6% σε σύγκριση με €61,2 εκατ. τη 2^η τριμηνία του 2020 κυρίως λόγω της αύξησης στα διοικητικά και άλλα έξοδα.

Έξοδα προσωπικού

Τα έξοδα προσωπικού για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθαν σε €93,0 εκατ. και αντιπροσώπευαν το 49% των συνολικών εξόδων του Ομίλου (εννιαμηνία του 2019: 47%). Σε σύγκριση με τα €94,1 εκατ. την εννιαμηνία του 2019, τα έξοδα προσωπικού την εννιαμηνία του 2020 σημείωσαν μείωση της τάξης του 1%, κυρίως λόγω της εξοικονόμησης κόστους λόγω χαμηλότερων υπερωριών και κόστος εποχικού προσωπικού. Οι κυριότεροι παράγοντες για τα αυξημένα έξοδα προσωπικού για την εννιαμηνία του 2019, ήταν οι μισθολογικές αυξήσεις για το 2019 που ανακοίνωσε ο Όμιλος τον Οκτώβριο του 2019 και τέθηκαν σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Τα έξοδα προσωπικού για τη 3^η τριμηνία του 2020 αυξήθηκαν κατά 3% σε σχέση με τα €30,3 εκατ. τη 2^η τριμηνία του 2020, κυρίως λόγω του αντίκτυπου των περιοριστικών μέτρων του COVID-19 τη 2^η τριμηνία του 2020, και της αυξημένης εισφοράς στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ) τη 3^η τριμηνία του 2020.

Διοικητικά και άλλα έξοδα

Τα συνολικά διοικητικά και άλλα έξοδα³ για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθαν σε €79,1 εκατ. σημειώνοντας μείωση 12% σε σύγκριση με €89,4 εκατ. την εννιαμηνία του 2019. Κατά την εννιαμηνία του 2019, η Τράπεζα ειδοποιήθηκε για την καταβολή της εισφοράς στο ΣΕΚ (Εθνικό Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων) για το 2020. Η συνολική συνεισφορά ορίστηκε σε €5,0 εκατ. και σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, χρεώθηκε στα συνολικά διοικητικά και άλλα έξοδα την 1^η τριμηνία του 2020 και τη 3^η τριμηνία του 2020. Η συνεισφορά στο ΣΕΚ και οι αυξήσεις κατά τη διάρκεια της εννιαμηνίας του 2020 στις επισκευές και συντηρήσεις (η ετήσια αύξηση στις επισκευές και συντηρήσεις οφείλεται κυρίως στα κόστη που σχετίζονται με την τεχνολογία και πληροφορική) αντισταθμίστηκαν από μειώσεις σε άλλα στοιχεία των συνολικών διοικητικών και άλλων εξόδων. Τα κύρια στοιχεία που συνέβαλαν σε αυτή την μείωση ήταν τα μειωμένα διοικητικά έξοδα της Εταιρείας διαχείρισης χρεών, οι μειωμένες αμοιβές για συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες και τα μειωμένα λοιπά διοικητικά έξοδα.

Τα συνολικά διοικητικά και άλλα έξοδα της 3^{ης} τριμηνίας του 2020 ανήλθαν σε €27,9 εκατ. και σε σύγκριση με €25,2 εκατ. κατά την 2^η τριμηνία του 2020 σημείωσαν αύξηση 11% κυρίως λόγω της συνεισφοράς στο ΣΕΚ για τη 2^η εξαμηνία του 2020 που χρεώθηκε τη 3^η τριμηνία του 2020.

Κατά τη διάρκεια της 3^{ης} τριμηνίας του 2020, η σύμβαση εργοδότησης μεταξύ του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Ομίλου τερματίστηκε, και ποσό ύψους περίπου €900 χιλ. χρεώθηκε στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, εκ των οποίων ποσό ύψους περίπου €666 χιλ. χρεώθηκε στα διοικητικά έξοδα και αλλα έξοδα και το υπόλοιπο ποσό χρεώθηκε στα έξοδα προσωπικού.

Ο δείκτης εξόδων προς έσοδα³ για την εννιαμηνία του 2020 διαμορφώθηκε στο 66,7% σε σύγκριση με 66,4% για την εννιαμηνία του 2019 (αντανακλώντας τη μικρότερη μείωση στα συνολικά έξοδα σε σχέση με την μείωση στα συνολικά καθαρά έσοδα), ενώ τη 3^η τριμηνία του 2020 ανήλθε στο 68,1% (2^η τριμηνία 2020: 63,9%). Αναπροσαρμόζοντας για τον Ειδικό Φόρο Πιστωτικών Ιδρυμάτων, την συνεισφορά στο ΣΕΚ και την Αποζημίωση πρόωρης αφυπηρέτησης, **ο δείκτης εξόδων προς έσοδα** για την εννιαμηνία του 2020 και τη 3^η τριμηνία του 2020, μειώνεται σε 59,0% και 58,9% αντίστοιχα.

Αναπροσαρμόζοντας για τον Ειδικό Φόρο Πιστωτικών Ιδρυμάτων και την συνεισφορά στο ΣΕΚ (2^η τριμηνία 2020 η Αποζημίωση πρόωρης αφυπηρέτησης ήταν μηδενική), **ο δείκτης εξόδων προς έσοδα** για τη 2^η τριμηνία του 2020 ανήλθε στο 58,5%. Αναπροσαρμόζοντας για τον Ειδικό Φόρο Πιστωτικών Ιδρυμάτων (εννιαμηνία του 2019 η συνεισφορά στο ΣΕΚ ήταν μηδενική), **ο δείκτης εξόδων προς έσοδα** για την εννιαμηνία του 2019 ανήλθε στο 60,9%.

³ Τα συγκριτικά ποσά σχετικά με τα Διοικητικά και άλλα έξοδα και τις Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναπροσαρμόζονται, για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση της τρέχουσας περιόδου. Συγκεκριμένα, οι ζημιές απομείωσης στην αξία των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που προηγουμένως περιλαμβάνονταν στα διοικητικά και άλλα έξοδα αναταξινομούνται πλέον στις ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η χρέωση για ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων³, ανήλθε στα €49,7 εκατ. για την εννιαμηνία του 2020 σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε σύγκριση με €11,9 εκατ. την εννιαμηνία του 2019. Η αυξημένη χρέωση οφείλεται στις αυξημένες ζημιές απομείωσης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων, κυρίως ως αποτέλεσμα της επίδρασης της πανδημίας του κορωνοϊού (€47,3 εκατ.).

Η επίδραση της πανδημίας στο μακροοικονομικό περιβάλλον οδήγησε σε αλλαγές στις παραμέτρους που εφαρμόστηκαν για τον υπολογισμό των προβλέψεων κατά τη διάρκεια της 1^{ης} τριμηνίας του 2020 (οι αλλαγές περιλάμβαναν αυξημένη πιθανότητα αθέτησης και αύξηση της περιόδου ρευστοποίησης). Ωστόσο, οι αυξημένες ζημιές απομείωσης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την αύξηση του περιουσιακού στοιχείου αποζημίωσης με αντίστοιχη πίστωση στις ζημιές απομείωσης άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, λόγω του επαναπροσδιορισμού των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από τις απαιτήσεις που θα γίνουν από την Τράπεζα σε περίπτωση ζημιών που συνδέονται με τα περιουσιακά στοιχεία αποζημίωσης, οι οποίες οφείλονται κυρίως στην επίδραση της πανδημίας του κορωνοϊού.

Οι ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τη 3^η τριμηνία του 2020, ανήλθαν σε χρέωση €7,3 εκατ. μειωμένη κατά 45% σε σύγκριση με €13,3 εκατ. την προηγούμενη τριμηνία. Οι μακροοικονομικές προσδοκίες που αντικατοπτρίστηκαν την 1^η τριμηνία 2020 παρέμειναν αμετάβλητες κατά τη διάρκεια της 2^{ης} τριμηνίας 2020 και 3^{ης} τριμηνίας του 2020. Παρ' όλα αυτά, επιπρόσθετη χρέωση ύψους €5,5 εκατ. και €8,8 εκατ. αναγνωρίστηκε τη 2^η τριμηνία 2020 και 3^η τριμηνία του 2020 αντίστοιχα, ως αποτέλεσμα της επίδρασης της πανδημίας του κορωνοϊού κυρίως λόγω της αλλαγής σταδίου στον τομέα Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και σε συγκεκριμένους πελάτες στον τομέα Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Ακινήτων που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση και στην αλλαγή σταδίου όλων των κλάδων που αξιολογήθηκαν ως «υψηλού κινδύνου» και αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Ο δείκτης κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων (ετησιοποιημένος) για την εννιαμηνία του 2020 και τη 3^η τριμηνία του 2020 ήταν 1,3% (εννιαμηνία του 2019: 0,2%) και 0,4% (2^η τριμηνία 2020: 0,9%) αντίστοιχα. Εξαιρώντας την επίδραση της πανδημίας του κορωνοϊού (€47,3 εκατ.) όπως περιγράφεται πιο πάνω, ο **δείκτης κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων** για την εννιαμηνία του 2020 μειώνεται κατά 93 μβ στο 0,4% (2^η τριμηνία 2020: 0,6%).

Το κέρδος πριν το μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε σε €44,9 εκατ. σημειώνοντας μείωση 50% σε σχέση με €89,2 εκατ. για την εννιαμηνία του 2019. Οι κύριοι παράγοντες που συνέβαλαν στη μείωση ήταν τα μειωμένα καθαρά έσοδα από τόκους και οι αυξημένες ζημιές απομείωσης κατά την εννιαμηνία του 2020.

Το μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας μετά τη φορολογία, ανήλθε σε κέρδος €1,1 εκατ. για την εννιαμηνία του 2020, σε σύγκριση με κέρδος €0,9 εκατ. την εννιαμηνία του 2019.

Το κέρδος πριν τη φορολογία για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε σε €46,0 εκατ. (3^η τριμηνία του 2020: €23,7 εκατ., 2^η τριμηνία του 2020 : €21,7 εκατ.).

Η φορολογία για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε σε χρέωση ύψους €6 εκατ. (εννιαμηνία του 2019: €0,7 εκατ. χρέωση) και περιλάμβανε χρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας ύψους €4,2 εκατ. κυρίως λόγω της χρήσης συσσωρευμένων φορολογητέων ζημιών έναντι φορολογητέων κερδών.

Το κέρδος για την εννιαμηνία του 2020 ανήλθε σε €40,0 εκατ. σε σύγκριση με κέρδος ύψους €89,4 εκατ. την εννιαμηνία του 2019.

1.2 Ανάλυση Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, **το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων** του Ομίλου ανήλθε σε €15,8 δισ., μειωμένα κατά 3% σε σύγκριση με €16,3 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019, κυρίως λόγω της μείωσης στις επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα των μειώσεων στα μετρητά, στις καταθέσεις σε άλλες τράπεζες και Κεντρικές Τράπεζες.

1.2.1 Καταθέσεις και Χορηγήσεις σε πελάτες

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, **οι καταθέσεις πελατών** ανήλθαν σε €14,1 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €14,6 δισ.) και αποτελούνταν από καταθέσεις σε Ευρώ ύψους €13,2 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €13,6 δισ.) και καταθέσεις σε ξένα νομίσματα, κυρίως Αμερικάνικα Δολάρια, ύψους €0,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €1,0 δισ.). Η μείωση ύψους 3% οφειλόταν κυρίως στις εκροές καταθέσεων κατά την εννιαμηνία του 2020 ως επακόλουθο των αρνητικών καταθετικών επιτοκίων που εφαρμόστηκαν τον Μάρτιο του 2020 σε λογαριασμούς επιχειρηματικών πελατών/νομικών οντοτήτων.

Το μερίδιο αγοράς καταθέσεων⁴ της Τράπεζας στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθε στο 29,5% (31 Δεκεμβρίου 2019: 30,1%).

Το σύνολο των νέων χορηγήσεων που εγκρίθηκαν κατά τη εννιαμηνία του 2020 ανήλθε σε €712,3 εκατ. (2019: €812,3 εκατ.). Η Τράπεζα συνέχισε την παροχή χορηγήσεων προς φερέγγυες επιχειρήσεις και νοικοκυριά, εξετάζοντας παράλληλα και άλλες ευκαιρίες ανάπτυξης. **Οι μεικτές χορηγήσεις σε πελάτες** στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθαν σε €6.748 εκατ., μειωμένες κατά 7% σε σύγκριση με €7.244 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Το χαρτοφυλάκιο των εξυπηρετούμενων χορηγήσεων αυξήθηκε κατά 3% ενώ το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων μειώθηκε κατά 27% σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2019. Η μείωση στις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (MEX) οδηγήθηκε σε μη συμβατικές διαγραφές εύρους περίπου €500 εκατ. και περίπου €80 εκατ. που πραγματοποιήθηκαν τη 2^η τριμηνία του 2020 και 3^η τριμηνία του 2020 αντίστοιχα. Οι αποπληρωμές και η εξυγίανση ανήλθαν σε περίπου €150 εκατ. κατά την εννιαμηνία του 2020, υποδεικνύοντας υψηλής ποιότητας απομόχλευση. Κατά την εννιαμηνία του 2020 χορηγήσεις ύψους €627,2 εκατ.⁵ διαγράφηκαν⁶ (2019: €216,8 εκατ.). **Το μερίδιο αγοράς χορηγήσεων**⁴ της Τράπεζας στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθε στο 20,8% (31 Δεκεμβρίου 2019: 21,4%).

Στο πλαίσιο της κρίσης του κορωνοϊού (COVID-19) εφαρμόστηκε μορατόριουμ σε όλα τα επιλέξιμα άτομα ή νομικές οντότητες σε διάφορους τομείς (αναστολή δόσεων κεφαλαίου και τόκων για περίοδο εννιά μηνών). **Το ποσό των μεικτών χορηγήσεων σε πελάτες που υπόκεινται σε μορατόριουμ** για την αποπληρωμή δανείων ανήλθε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 σε €2,8 δισ. (εξαμηνία 2020: €2,8 δισ.).

Ο δείκτης καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε στο 42,5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: 40,9%).

⁴ Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) και Ελληνική Τράπεζα.

⁵ Περιλαμβάνονται περίπου €0,5 δισ. και περίπου €0,1 δισ. μη συμβατικές διαγραφές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη 2^η τριμηνία του 2020 και τη 3^η τριμηνία του 2020 αντίστοιχα.

⁶ Διαγραφές: Ο Όμιλος μειώνει, εν μέρει ή πλήρως, τη λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης.

1.2.2 Ποιότητα Χαρτοφυλακίου Χορηγήσεων

Οι MEX ανήλθαν στα €1.650 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 σε σύγκριση με €2.276 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019, σημειώνοντας μείωση ύψους 27% (οι MEX εξαιρουμένου των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ, ανήλθαν σε €1.185 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και σε €1.808 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019). Γενικά, η μείωση των MEX οφείλεται σε περίπου €0,5 δισ. και περίπου €0,1 δισ. μη συμβατικών διαγραφών που πραγματοποιήθηκαν τη 2^η τριμηνία του 2020 και 3^η τριμηνία του 2020 αντίστοιχα, καθώς και στις αποπληρωμές και εξυγίανση που ανήλθαν σε περίπου €150 εκατ. κατά την εννιαμηνία του 2020, αντισταθμίζοντας τις αυξήσεις των MEX κυρίως λόγω των νέων αθετήσεων και των δεδουλευμένων τόκων. Οι τερματισμένοι λογαριασμοί οι οποίοι περιλαμβάνονταν στις MEX ανήλθαν σε €872 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €1.435 εκατ.). Οι μεικτές χορηγήσεις με ρυθμιστικά μέτρα στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθαν σε €996 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €1.225 εκατ.).

Τα αποθέματα ακινήτων, τα οποία ως επί το πλείστον προέκυψαν από διακανονισμό χρεών των πελατών, ανήλθαν σε €214,6 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €177,3 εκατ.). Η μεταβολή στο υπόλοιπο των αποθεμάτων ακινήτων από διακανονισμό χρεών των πελατών την εννιαμηνία του 2020 περιλάμβανε προσθήκες ύψους €48,5 εκατ.⁷, πωλήσεις ύψους €9,9 εκατ.⁷ και ποσό απομείωσης ύψους €1,3 εκατ.

Ο δείκτης των MEX στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ήταν 24,5% σε σύγκριση με 31,4% στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Ο δείκτης των MEX εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων, στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ήταν 17,6% (31 Δεκεμβρίου 2019: 25,0%). **Ο δείκτης των καθαρών MEX προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων** στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 διαμορφώθηκε στο 5,7% (3,1% εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ), σε σύγκριση με 6,2% στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (31 Δεκεμβρίου 2019: 3,6% εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ).

Οι συνολικές συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης στην αξία των χορηγήσεων, ανήλθαν σε €758 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €1.265 εκατ.) και αντιπροσώπευαν το 11,2% των συνολικών μεικτών χορηγήσεων (31 Δεκεμβρίου 2019: 17,5%). Οι συνολικές συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης στην αξία των μεικτών χορηγήσεων εξαιρουμένων των χορηγήσεων που καλύπτονται από το ΠΠΣ ήταν 14,6% (31 Δεκεμβρίου 2019: 23,2%). **Ο δείκτης κάλυψης των προβλέψεων των MEX** ανήλθε στο 45,9% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: 55,6%), ενώ εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ, ο δείκτης αναπροσαρμόζεται στο 58,6% (31 Δεκεμβρίου 2019: 67,3%). Λαμβάνοντας υπόψη την αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων⁸ των MEX, ο **δείκτης κάλυψης των καθαρών MEX με εμπράγματα εξασφαλίσεις** ανήλθε στο 129,3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: 125,3%), ενώ εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ και των αντίστοιχων εμπράγματων εξασφαλίσεων και προβλέψεων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ, ο δείκτης αναπροσαρμόζεται στο 151,7% (31 Δεκεμβρίου 2019: 142,9%).

Κατά την εννιαμηνία του 2020 η Τράπεζα προχώρησε με περίπου €0,6 δισ. (2^η τριμηνία του 2020: περίπου €0,5 δισ. και 3^η τριμηνία του 2020: περίπου €0,1 δισ.) μη συμβατικές διαγραφές επί της μεικτής λογιστικής αξίας ενός χαρτοφυλακίου MEX και αντίστοιχα μείωσε το συσσωρευμένο ποσό απομείωσης που σχετίζεται με αυτό το χαρτοφυλάκιο με το ίδιο ποσό. Το χαρτοφυλάκιο που επηρεάζεται αποτελείται από MEX που παρουσίαζαν μεγάλες καθυστερήσεις και που ήταν σε αθέτηση πέραν των 4 ετών. Δεν υπήρξε σημαντική επίδραση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας. Σε συνέχεια της εφαρμογής των μη συμβατικών διαγραφών, η μεικτή λογιστική αξία αντικατοπτρίζει καλύτερα το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό για κάθε χορήγηση. Η Τράπεζα μπορεί στο μέλλον να πραγματοποιήσει επιπρόσθετες μη συμβατικές διαγραφές στην μεικτή λογιστική αξία των MEX όπου υπάρχει ελάχιστη πιθανότητα ανάκτησης με βάση την διαθέσιμη εξασφάλιση και στρατηγική ανάκαμψης που θα ακολουθηθεί.

⁷ Λογιστική αξία.

⁸ Βάσει της αγοραίας αξίας (με ανώτατο όριο την έκθεση του πελάτη).

Η Τράπεζα και η APS Holding Cyprus Ltd κατέληξαν σε συμφωνία στις 7 του Αυγούστου 2020⁹ για την αναθεώρηση των συμφωνιών σχετικά με την ίδρυση της APS Debt Servicing Cyprus Ltd, επιτρέποντας στην Τράπεζα να αναλάβει τη διακυβέρνηση και το λειτουργικό έλεγχο της Εταιρείας. Η συμφωνία θα επιτρέψει στην Τράπεζα να είναι σε θέση να αναβαθμίσει γρήγορα τις εξωτερικές υπηρεσίες διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων και ακινήτων εάν χρειαστεί στο μέλλον. Οι εκπρόσωποι της APS θα συνεχίσουν να παρέχουν εμπειρία στη διαχείριση δανείων και ακινήτων μέσω της συμμετοχής τους στο διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας και προσφέροντας παράλληλα τεχνογνωσία και εμπειρογνωμοσύνη σε συνεχή βάση.

1.2.3 Επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε στοιχεία ενεργητικού, ανήλθε σε €9.111 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €9.707 εκατ.) και αντιπροσώπευε το 57,7% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου (31 Δεκεμβρίου 2019: 59,5%). Το σύνολο των επενδύσεων σε στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνει μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες, καταθέσεις σε άλλες τράπεζες, επενδύσεις σε χρεόγραφα, επενδύσεις σε μετοχές και άλλους τίτλους και οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία. Το σύνολο των επενδύσεων σε στοιχεία ενεργητικού σημείωσε μείωση ύψους 6% σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2019, κυρίως λόγω της μείωσης στα μετρητά και καταθέσεις σε άλλες τράπεζες και Κεντρικές Τράπεζες.

Το σύνολο των μετρητών και καταθέσεων του Ομίλου με άλλες τράπεζες και Κεντρικές Τράπεζες, ανήλθε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 σε €3.342 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €5.357 εκατ.). Οι περισσότερες καταθέσεις σε ξένο νόμισμα ήταν με τράπεζες αξιολογημένες με διαβάθμιση P-1¹⁰. Η μείωση ανήλθε στο 38% σε σύγκριση με 31 Δεκεμβρίου 2019 και οφείλεται σε νέες επενδύσεις που έγιναν μέσα στην εννιαμηνία του 2020.

Το σύνολο των επενδύσεων του Ομίλου σε χρεόγραφα ανήλθε σε €5.704 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 (31 Δεκεμβρίου 2019: €4.300 εκατ.), και αυξήθηκαν κατά 33% το οποίο αντιπροσώπευε το 36,1% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (31 Δεκεμβρίου 2019: 26,4%). Η καθαρή αύξηση ήταν κυρίως λόγω των αγορών μέσα στην εννιαμηνία του 2020. Οι αγορές περιλάμβαναν επενδύσεις σε χρεόγραφα (χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί), καλυμμένα χρεόγραφα, χρεόγραφα με εξασφάλιση τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια (residential mortgage backed security - RBMS), εξασφαλισμένες δανειακές υποχρεώσεις (Collateralised loan obligations - CLOs) και Κυπριακά Κυβερνητικά Γραμμάτια.

Τα ΚΚΟ¹¹ που ο Όμιλος είχε στην κατοχή του στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθαν σε €3.204 εκατ. και σε σύγκριση με €2.987 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019, αυξήθηκαν κατά 7% ως αποτέλεσμα των αγορών. Από το σύνολο των ΚΚΟ που κατέχει ο Όμιλος, €1.112 εκατ. λήγουν σε περίοδο λιγότερη του ενός έτους, €1.930 εκατ. λήγουν μεταξύ 1 και 5 ετών και τα υπόλοιπα €162 εκατ. λήγουν μεταξύ 5 και 10 ετών.

Η επένδυση του Ομίλου σε συνδεδεμένη εταιρεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 διαμορφώθηκε στα €7,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2019: €7,8 εκατ.) και αποτελούσε το μερίδιο της Τράπεζας στην APS Cyprus και το αντίστοιχο μερίδιο των αποτελεσμάτων.

⁹ Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Τράπεζας στις 10 Αυγούστου 2020.

¹⁰ Prime-1 βραχυπρόθεσμη διαβάθμιση του οίκου Moody's.

¹¹ Η πιστοληπτική διαβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει αξιολογηθεί ως Ba2 από Moody's, BBB- από Fitch και BBB- από S&P.

1.2.4 Κεφαλαιακή Βάση και Επάρκεια

Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας του Ομίλου με βάση τον Πυλώνα Ι, που υπερβαίνουν τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας	Όμιλος (με μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9) ¹²			Όμιλος (χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9) ¹²		Ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις (σε σταδιακή εφαρμογή) 2020 ¹³
	30.09.2020	31.12.2019	Δ	30.09.2020	31.12.2019	
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (%)	22,51%	22,56%	-5 μβ	21,82%	22,06%	14,45%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (%)	22,51%	22,56%	-5 μβ	21,82%	22,06%	11,65%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) (%)	20,06%	19,98%	+8 μβ	19,34%	19,47%	9,55%
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (€εκατ)	1.060	1.007	+5%	1.012	974	δ/υ
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (ΣΠΣ) (€εκατ)	5.286	5.039	+5%	5.235	5.003	δ/υ

Η αύξηση κατά 8 μονάδες βάσης στον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) (με μεταβατικές διατάξεις) σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2019, ήταν ως αποτέλεσμα των πιο κάτω:

- i) της αύξησης του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, λόγω :
 - των κερδών της εννιαμηνίας (αύξηση 65 μονάδες βάσης),
 - της αλλαγής του ποσοστού των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9 που προστίθενται πίσω στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, που μειώνεται από 85% για το 2019 σε 70% για το 2020 (μείωση 11 μονάδες βάσης) η οποία ωστόσο αντισταθμίστηκε από ελαφρυντικά μέτρα προς αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/873, με τα οποία η πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που υπολογίζονται από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μετά, προστίθεται πίσω στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 σταδιακά για μεταβατική περίοδο πέντε ετών (100% για το 2020, αύξηση 41 μονάδες βάσης),
 - της μείωσης των λοιπών συνολικών εσόδων (μείωση 5 μονάδες βάσης), κυρίως λόγω της μείωσης στο αποθεματικό επανεκτίμησης των ομολόγων,
 - της μείωσης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (αύξηση 16 μονάδες βάσης),
- ii) της συνολικής αύξησης των ΣΠΣ, ως αποτέλεσμα της αύξησης των καθαρών χρηματοδοτούμενων ανοιγμάτων κυρίως λόγω της αγοράς χρεογράφων (μείωση 98 μονάδες βάσης).

Η αναμενόμενη αύξηση στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, η οποία οφείλεται κυρίως σε νέες δανειοδοτήσεις, έχει αντισταθμιστεί από την επωφελή μείωση στα ΣΠΣ του δανειακού χαρτοφυλακίου που σχετίζεται με την πρόωρη υιοθέτηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/873 προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, των τροποποιήσεων, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/876, του άρθρου 501 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 που αφορά τις διατάξεις για την προσαρμογή των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο ανοιγμάτων έναντι ΜΜΕ τα οποία δεν είναι σε αθέτηση.

¹² Με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2395 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2017, ο οποίος δημοσιεύτηκε για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, που αφορά τις μεταβατικές διατάξεις για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9, ένα μέρος των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές προστίθεται πίσω στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, επιτρέποντας μια μεταβατική περίοδο πέντε ετών μέχρι την πλήρη εφαρμογή το 2023.

¹³ Εξαιρουμένου της καθοδήγησης κεφαλαίου για Πυλώνα ΙΙ και με βάση τη ΔΕΕΑ του 2019 με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2018, σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2020, και συμπεριλαμβανομένου της τροποποιημένης σύνθεσης απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα ΙΙ που είναι σε ισχύ από τον Μάρτιο 2020.

Οι αντίστοιχοι δείκτες κεφαλαίου της Τράπεζας στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ήταν ως ακολούθως:

Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας	Με μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9 ¹²	Χωρίς μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9 ¹²
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (%)	22,44%	21,75%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (%)	22,44%	21,75%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) (%)	19,99%	19,27%
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (€εκατ)	1.058	1.010
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (ΣΠΣ) (€εκατ)	5.290	5.239

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 ο Δείκτης Μόχλευσης¹⁴ του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 7,47% (Τράπεζα: 7,45%) σε σύγκριση με 6,87% (Τράπεζα: 6,85%) στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Ο Δείκτης Μόχλευσης¹⁴ του Ομίλου στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις, διαμορφώθηκε σε 7,17% (Τράπεζα: 7,16%) σε σύγκριση με 6,68% (Τράπεζα: 6,67%) στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης 2019 (ΔΕΕΑ 2019)

Μετά την τελική απόφαση¹⁵ της ΕΚΤ σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας η οποία βασίστηκε στη ΔΕΕΑ, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με το Άρθρο 4(1)(στ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 με **ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2018**, και **επιπλέον σε σχετική πληροφόρηση που λήφθηκε μετά την ημερομηνία αυτή**, η Τράπεζα απαιτείται να διατηρεί **για το 2020**, σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, σε ενοποιημένη βάση, σε σταδιακή εφαρμογή **Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 14,45%**, ο οποίος αποτελείται από:

- τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα Ι ύψους 8% σύμφωνα με το Άρθρο 92(1) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (το οποίο μπορεί να καλυφθεί έως και 1,5% με Πρόσθετο Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1) και μέχρι 2% με Κεφάλαιο της Κατηγορίας 2 (Tier 2)),
- τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα ΙΙ ύψους 3,2%, για διατήρηση ιδίων κεφαλαίων που να υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (με ισχύ από τον Μάρτιο 2020, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ να αποτελούνται από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 κατά 56,25%, από Πρόσθετο Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 κατά 18,75% και από Κεφάλαιο της Κατηγορίας 2 κατά 25%), και
- τη σταδιακή εφαρμογή στη συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας η οποία για το 2020 περιλαμβάνει το απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου σε πλήρη εφαρμογή (capital conservation buffer) ύψους 2,5%, το οποίο πρέπει να αποτελείται εξ' ολοκλήρου από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 και το απόθεμα ασφαλείας O-SII ύψους 0,75%¹⁶ το οποίο εφαρμόζεται σταδιακά σε περίοδο πέντε ετών¹⁶ αρχίζοντας από την 1 Ιανουαρίου 2019.

Επιπρόσθετα, η συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας για την Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνει:

- αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) για το κάθε ίδρυμα υπολογιζόμενο ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των ποσοστών αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας που αφορούν στις χώρες στις οποίες βρίσκονται τα ανοίγματα του ιδρύματος. Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) για ανοίγματα στην Κύπρο, τα οποία αποτελούν την πλειοψηφία των ανοιγμάτων της τράπεζας, καθορίστηκε στο 0% από το 2018. Για τα υπόλοιπα ανοίγματα το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) για το 2020 ήταν επίσης στο 0%.
- απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου (Systemic Risk Buffer) (το απόθεμα ασφαλείας που αφορούσε μόνο στα ανοίγματα στην Εσθονία των πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι αδειοδοτημένα στην Κύπρο, τερματίστηκε στις 30 Μαΐου 2019).

Η τελική¹⁵ απόφαση της ΔΕΕΑ 2019 εφαρμόζεται από την 1 Ιανουαρίου 2020.

¹⁴ Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/62 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2014.

¹⁵ Με βάση την τελική απόφαση που λήφθηκε, στις 4 Δεκεμβρίου 2019, για την πρόθεση της ΕΚΤ να υιοθετήσει απόφαση για τον καθορισμό των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας σύμφωνα με το Άρθρο 16 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

¹⁶ Σύμφωνα με την αναθεωρημένη εγκύκλιο της ΚΤΚ ημερομηνίας 7 Μαΐου 2020, το απόθεμα ασφαλείας O-SII χωρίς μεταβατικές διατάξεις παραμένει στο 1,5% με την σταδιακή εφαρμογή του όμως να αναβάλλεται κατά 12 μήνες, από την αρχική περίοδο των 4 χρόνων, σαν μέτρο στήριξης των επιχειρήσεων και νοικοκυριών για να ανταπεξέλθουν των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού.

Με βάση την τελική επιστολή της ΔΕΕΑ, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ, οι οποίες εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2020, παρέμειναν οι ίδιες όπως το 2019 στο 3,2%. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται στη Τράπεζα να προβεί σε διανομή μερίσματος προς τους μετόχους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, οι ελάχιστοι **Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας, Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2020, έχουν καθοριστεί σε 14,45%, 9,55% και 11,65% αντίστοιχα¹³.**

Εκτός από τα πιο πάνω, η ΕΚΤ όρισε σε ενοποιημένη βάση, αναθεωρημένη καθοδήγηση κεφαλαίου για τον Πυλώνα ΙΙ (Pillar II capital guidance), που πρέπει να πληρείται εξ' ολοκλήρου από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, η οποία παρέμεινε η ίδια όπως το 2019.

Οι δείκτες κεφαλαίου του Ομίλου, είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις βάσει τελικής ΔΕΕΑ ως ακολούθως:

Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας	30.09.2020 (με μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9)¹²	30.09.2020 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις ΔΠΧΑ 9)¹²	Ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις (σε σταδιακή εφαρμογή) 2020¹³
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (%)	22,51%	21,82%	14,45%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (%)	22,51%	21,82%	11,65%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) (%)	20,06%	19,34%	9,55%

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2020 είχε ξεκινήσει με θετικές μεσοπρόθεσμες προοπτικές για την κυπριακή οικονομία συνεχίζοντας την ισχυρή επίδοση των προηγούμενων χρόνων, ωστόσο η πανδημία του κορωνοϊού προκάλεσε σημαντικές αβεβαιότητες και κινδύνους στο μακροοικονομικό περιβάλλον. Η επιβολή περιοριστικών μέτρων και η αυξημένη αβεβαιότητα οδήγησαν σε μία άνευ προηγουμένου πτώση της οικονομικής δραστηριότητας το πρώτο εξάμηνο του 2020.

Μετά το ξέσπασμα του κορωνοϊού και την επιβολή των περιοριστικών μέτρων, η οικονομική δυναμική εξασθένησε απότομα τον Μάρτιο 2020. Η οικονομία της Κύπρου κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020 κατέγραψε ετήσια ύφεση της τάξης του -5,5%. Από πλευράς ζήτησης, η εγχώρια κατανάλωση το 1^ο εξάμηνο του 2020 αυξήθηκε οριακά κατά 0,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2019, χάρη στην αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης κατά 16,9% και παράλληλη μείωση στην ιδιωτική κατανάλωση κατά 3,6%. Οι καθαρές επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 13,4% κατά την ίδια περίοδο. Όσον αφορά την εξωτερική ζήτηση, οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 7,4%, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 5% κατά το 1^ο εξάμηνο του 2020 σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2019.

Η συρρίκνωση της οικονομίας οφείλεται στους τομείς: “Ορυχεία και Λατομεία, Μεταποίηση, Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, Παροχή νερού, Επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης” (-10,2%), “Κατασκευές” (-11,6%), “Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών, Μεταφορά και Αποθήκευση, Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης” (-15,4%), “Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία” (-0,5%), “Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες” (-0,6%), “Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες” (-1,8%) και “Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία, Άλλες δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών, Δραστηριότητες Νοικοκυριών ως Εργοδοτών” (-11,2%). Οι τομείς που παρουσίασαν θετικό ρυθμό ανάπτυξης ήταν: “Ενημέρωση και Επικοινωνία” (3,8%), “Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας” (1,8%) και “Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση, Εκπαίδευση, Δραστηριότητες σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα” (1,4%).

Σύμφωνα με την Προκαταρκτική Εκτίμηση της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το τρίτο τρίμηνο του 2020 είναι αρνητικός και υπολογίζεται σε -4,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019. Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2020, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) μειώθηκε ετησίως κατά 4,4% στην Ευρωζώνη.

Η σχετικά περιορισμένη επιδημιολογική κατάσταση στο νησί επέτρεψε τη σταδιακή χαλάρωση των μέτρων κλεισίματος εντός της χώρας από τον Μάιο. Αυτό οδήγησε στη σταδιακή ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, όπως παρατηρείται από δείκτες υψηλής συχνότητας, όπως η χρήση πιστωτικών καρτών και οι δείκτες παραγωγής. Ωστόσο, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας αναμένεται να παραμείνει αρνητικός, καθώς η επανεμφάνιση των μολύνσεων οδήγησε στην επανεισαγωγή μέτρων περιορισμού σε ολόκληρο το νησί. Αυτά αναμένεται να επηρεάσουν την οικονομική δραστηριότητα και το συναίσθημα βραχυπρόθεσμα, αν και σε μικρότερο βαθμό από ό, τι την άνοιξη, καθώς η προσέγγιση μέχρι στιγμής είναι πιο στοχευμένη.

Η γρήγορη ανταπόκριση της Κυβέρνησης στη πανδημία επέτρεψε στην Κύπρο να περιορίσει την εξάπλωση του κορωνοϊού εγκαίρως. Η δημοσιονομική πολιτική μετριάξει την επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών μέσω άμεσων επιστροφών και εκπτώσεων φόρων στα νοικοκυριά, όπως επίσης και μέσω δανείων, επιδοτήσεων και αλλαγών στις φορολογικές διατάξεις για τις επιχειρήσεις. Η δημοσιονομική πολιτική στην Ευρωζώνη εκτιμάται ότι θα παραμείνει έντονα υποστηρικτική το 2020 και το 2021 για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Στο ίδιο ύψος, η νομισματική πολιτική κατέστη πιο προσαρμοστική, προκειμένου να υποστηρίξει την οικονομική δραστηριότητα.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για την αντιμετώπιση της πανδημίας, οι Ευρωπαϊκές Αρχές και η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας παρέιχαν δέσμη δημοσιονομικής, νομισματικής και εποπτική στήριξη στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα. Ειδικότερα, το Eurogroup που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2020 αποφάσισε ότι οι προσωρινές παρεκκλίσεις των κρατών μελών από την συμφωνηθείσα δημοσιονομική πορεία λόγω ασυνήθιστων εξωγενών παραγόντων όπως π.χ. οι επιπτώσεις της πανδημίας, είναι αποδεκτές. Η Κυπριακή Κυβέρνηση από τα μέσα Μαρτίου 2020 ανακοίνωσε μια ισχυρή σειρά δημοσιονομικών μέτρων με στόχο την εξομάλυνση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19. Το εγχώριο κόστος των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης εκτιμάται σε σχεδόν €1,7 δισ. και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη στήριξη των μισθωτών ή αυτοτελώς εργαζομένων και των μικρών ή άλλων επιχειρήσεων, μέσω της κάλυψης του μεγαλύτερου μέρους του μισθολογικού κόστους, προκειμένου να διασφαλιστούν οι θέσεις εργασίας. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2020-2023 της Κύπρου, όπως δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2020 από το Υπουργείο Οικονομικών, ο δημοσιονομικός αντίκτυπος αυτών των μέτρων κατά το 2020 εκτιμάται στο 4,4% του ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος για το 2020 αναμένεται να αυξηθεί γύρω στο 117% του ΑΕΠ. Τα προκαταρκτικά δημοσιονομικά αποτελέσματα για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 καταδεικνύουν έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης της τάξης των €695,7 εκατ. (3,3% στο ΑΕΠ) σε σύγκριση με πλεόνασμα €586,2 εκατ. (2,6% στο ΑΕΠ) για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019.

Οι αρνητικές επιπτώσεις του κορωνοϊού στην οικονομική δραστηριότητα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το εύρος της συνολικής έκτασης και του χρονικού διαστήματος περιορισμού του. Η συνολική έκταση και διάρκεια των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού παρουσιάζουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας αλλά αναμένεται να είναι προσωρινές.

Ο αναμενόμενος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στην Κύπρο για το 2020 διατηρείται σε -5%, ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19. Κίνδυνο για τις προοπτικές αποτελεί η επιδείνωση των επιδημιολογικών συνθηκών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και η λήψη πρόσθετων, αυστηρότερων μέτρων για περιορισμό της πανδημίας. Ευπάθειες της κυπριακής οικονομίας λόγω της προηγούμενης κρίσης όπως τα υψηλά επίπεδα δημόσιου και ιδιωτικού χρέους και το υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, καθιστούν την οικονομία λιγότερο ανθεκτική σε νέα κρίση. Ως αποτέλεσμα, επιπρόσθετες δημοσιονομικές πιέσεις που ενδεχομένως να προκύψουν από την τρέχουσα κρίση, μια πιθανή αύξηση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ιδιαίτερα μετά τη λήξη του μορατόριουμ της αναβολής των δόσεων), καθώς και καθυστερήσεις στη διαδικασία των εκποιήσεων επίσης, αποτελούν κινδύνους για τις προοπτικές. Ο τερματισμός του προγράμματος πολιτογραφίσεων ενδεχομένως να επηρεάσει τις προοπτικές μέσω πιθανής μείωσης του όγκου κατασκευαστικών έργων. Παραμένει επίσης αβεβαιότητα σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Οι εμπορικές συνομιλίες μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ συνεχίζονται και εξακολουθεί να υπάρχει πιθανότητα να μην υπάρξει εμπορική συμφωνία που θα έχει συμφωνηθεί έως το τέλος του 2020. Τέλος, οι γεωπολιτικές εντάσεις στην Ανατολική Μεσόγειο ενδέχεται επίσης να επηρεάσουν τις προοπτικές. Καλύτερες από τις προβλεπόμενες προοπτικές μπορούν να διαμορφωθούν από σταθερή βελτίωση των επιδημιολογικών συνθηκών στην Κύπρο και στο εξωτερικό και ταχύτερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη και διάθεση ενός εμβολίου, το οποίο θα επηρέαζε θετικά την ζήτηση. Επιπλέον, η επιτυχής απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ και η αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων της ΕΕ για μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας αναμένεται να επηρεάσουν θετικά τις προοπτικές της οικονομίας.

Επιπτώσεις πρόσφατων εξελίξεων

Οι αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας βελτιώθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια αντανakλώντας την βελτίωση της ανθεκτικότητας της κυπριακής οικονομίας και των δημοσιονομικών επιδόσεων. Η πιστοληπτική διαβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας βαθμολογείται σήμερα ως Ba2 από τους Moody's, BBB- από τον Fitch, BBB- από την S&P. Τον Σεπτέμβριο 2020 ο οίκος S&P επιβεβαίωσε την αξιολόγησή του. Τον Απρίλιο 2020, ο οίκος Fitch επιβεβαίωσε την προηγούμενη αξιολόγησή του αναθεωρώντας την προοπτική σε σταθερή, λόγω των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων από την πανδημία COVID-19 στην Κυπριακή οικονομία και τα δημόσια οικονομικά. Επίσης, τον ίδιο μήνα, ο οίκος αξιολόγησης Moody's εξέδωσε ενημέρωση σχετικά με την πιστοληπτική του αξιολόγηση για την Κυπριακή Δημοκρατία. Σύμφωνα με την ενημέρωση, η πανδημία COVID-19 θα επηρεάσει τις βραχυπρόθεσμες αναπτυξιακές και δημοσιονομικές προοπτικές, αλλά οι επιπτώσεις στην πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Κυβέρνησης αναμένεται να είναι προσωρινές.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πρόσφατα δεδομένα και εξελίξεις γύρω από τις επιπτώσεις του κορωνοϊού κατά το πρώτο ενιάμηνο του 2020, καταδεικνύουν ότι το 2020 η Κυπριακή οικονομία επηρεάζεται αρνητικά, από την εξάπλωση της πανδημίας, και συνεπακόλουθα τη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις σε συγκεκριμένα δανειακά χαρτοφυλάκια. Η εν λόγω εξέλιξη ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την ικανότητα ορισμένων δανειοληπτών στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους και κατ' επέκταση το ύψος των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου. Οι οικονομικές επιπτώσεις εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από το χρόνο που η κρίση αυτή θα διαρκέσει και διαφοροποιούνται ανά περίπτωση καθώς κάθε τομέας της οικονομίας επηρεάζεται με διαφορετικό τρόπο.

Βασικά μέτρα που έχουν ληφθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές

Υπό το φως της εξάπλωσης του COVID-19 στην υφήλιο, διάφορα μέτρα έχουν, και συνεχίζουν, να εφαρμόζονται από Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για να εμποδίσουν την μετάδοση του ιού μαζί με οικονομική στήριξη και μέτρα ανακούφισης που στοχεύουν να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές συνέπειες του ξεσπάσματος σε μισθωτούς, νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Αυτά τα μέτρα ανακούφισης συμπεριλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται μόνο, προσωρινή αναστολή στην αποπληρωμή δανείων, πιστωτικών διευκολύνσεων και στεγαστικών δανείων, εγγυήσεις δανείων όπως και άλλα είδη υποστήριξης των επιχειρήσεων που στοχεύουν σε μεμονωμένους οργανισμούς ή συγκεκριμένες βιομηχανίες (π.χ. για σκοπούς ρευστότητας).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ενέκριναν τη «γενική ρήτρα διαφυγής» του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η οποία προσωρινά παύει τις διαρθρωτικές προσαρμογές τις οποίες πρέπει να εφαρμόζουν οι χώρες μέλη για την επίτευξη των δημοσιονομικών τους στόχων. Αυτό θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να ακολουθήσουν μια δημοσιονομική πολιτική που θα αποκλίνει από τις δημοσιονομικές απαιτήσεις που θα εφαρμόζονταν κανονικά στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί επαρκώς η πανδημία του κορωνοϊού.

Στις 21 Ιουλίου 2020, οι ηγέτες της ΕΕ κατέληξαν σε μια συμφωνία ενίσχυσης και προϋπολογισμού €1,8 τρισ. με στόχο να βοηθήσει τα μέλη να ανακάμψουν από την οικονομική επίπτωση της πανδημίας του COVID 19. Το πακέτο περιλαμβάνει ένα ταμείο €750 δισ. που θα αποσταλεί ως δάνεια και επιχορηγήσεις, καθώς και έναν επταετή προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους €1 τρισ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επιχορηγήσεις αξίας €390 δισ. και δάνεια αξίας €360 δισ.

Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει ανακοινώσει διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών του κορωνοϊού και τη στήριξη της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας με πρώτιστο στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας που υπάρχουν σήμερα. Με σχετικές Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου της 27 Μαρτίου 2020, μαζί με το αναθεωρημένο πλαίσιο της Κυβέρνησης όπως δημοσιεύθηκε στις 13 Απριλίου 2020 και ακολούθως στις 17 Ιουνίου 2020, προβλέπονται μέτρα δημοσιονομικής στήριξης αξίας €1,6 δισ. (7,5% ως προς το Α.Ε.Π).

Τα μέτρα, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν προσωρινή αναστολή δύο μηνών της υποχρέωσης καταβολής του ΦΠΑ, οικονομική στήριξη για τις επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης της λειτουργίας τους ή έχουν υποστεί μείωση του κύκλου εργασιών τους μεγαλύτερης του 25%, αποζημίωση ειδικού σκοπού για τους υπαλλήλους επιχειρήσεων που βρίσκονται σε αναστολή των εργασιών τους, παροχή αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους ελεύθερους επαγγελματίες και τις ατομικές επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την κρίση, καθώς και αποζημίωση ειδικού σκοπού προς τους υπαλλήλους που έχουν λάβει άδεια φροντίδας τέκνων.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Λόγω της πανδημίας που έχει προκληθεί από τον κορωνοϊό (Covid-19), στις 27 Μαρτίου 2020 η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ψηφίσει Νομοθεσία που εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς (ΧΟ) και τις σχετικές αρμόδιες εποπτικές αρχές με σκοπό την διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Στις 30 Μαρτίου 2020, ο Υπουργός Οικονομικών, έκδωσε το πρώτο διάταγμα δυνάμει του σχετικού Νόμου. Ως αποτέλεσμα της Νομοθεσίας και του διατάγματος, είναι ότι η καταβολή των δόσεων στις πιστωτικές διευκολύνσεις επιλεγμένων κατηγοριών δανειοληπτών αναστέλλεται για καθορισμένο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, ο Νόμος εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο, μεταξύ άλλων, να αποφασίζει τη αναστολή στη αποπληρωμή των δόσεων σε καθορισμένες κατηγορίες δανειοληπτών. Ο Νόμος διαλαμβάνει ότι η διακοπή στην καταβολή των δόσεων ξεκινά από την ημερομηνία υποβολής γραπτού αιτήματος προς το ΧΟ. Επίσης, ο Νόμος εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Οικονομικών να εκδίδει διατάγματα με σκοπό την εφαρμογή του σχετικού Νόμου.

Το σχετικό Υπουργικό Διάταγμα που δημοσιοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2020, διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τα αιτήματα για διακοπή στη καταβολή των δόσεων ξεκινούν από την ημερομηνία έκδοσης του Διατάγματος (30 Μαρτίου 2020), μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
2. Οι δόσεις (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) των δικαιούχων (που περιλαμβάνουν φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις, αυτοεργοδοτούμενους, και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) αναστέλλονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
3. Τα κριτήρια που έχουν τεθεί περιλαμβάνουν ότι οι δικαιούχοι: (i) δεν είχαν καθυστερήσεις στην καταβολή της δόσης τους πέραν των 30 ημερών κατά την 29 Φεβρουαρίου 2020, και (ii) αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19. Με νέο διάταγμα στις 7 Μαΐου 2020, το οποίο λειτουργεί συμπληρωματικά στο αρχικό διάταγμα προβλέπεται ότι καθίστανται δικαιούχοι για αναστολή της καταβολής των δόσεων και όσοι έχουν διευθετήσει τις δόσεις τους με τρόπο ώστε να μην υπάρχουν δόσεις σε καθυστέρηση πέραν των 30 ημερών κατά την 30^η Μαρτίου 2020, και νοουμένου ότι οι καθυστερήσεις δεν υπερβαίνουν τα €100 για δάνεια λιανικής τραπεζικής και τα €500 για επιχειρηματικά δάνεια.
4. Οι δικαιούχοι αποστέλλουν γραπτώς στους ΧΟ την εκδήλωση ενδιαφέροντος όπως αναφέρεται στο παράρτημα του Διατάγματος. Ο ΧΟ δεν έχει το δικαίωμα απόρριψης της εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκτός από την περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν πληροί τα απαιτούμενα κριτήρια.
5. Το σύνολο των δόσεων (κεφαλαίου και τόκων) που θα ανασταλούν θα προστεθούν στο υπόλοιπο του δανείου και δεν θα καθίστανται άμεσα απαιτητά και πληρωτέα με τη λήξη της αναστολής εκτός και αν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ του δικαιούχου και του ΧΟ.
6. Όλοι οι όροι της δανειακής σύμβασης (εκτός των όρων αποπληρωμής) και όλα τα σχετικά έγγραφα εξασφαλίσεων θα συνεχίσουν να ισχύουν.

Τον Ιούνιο του 2020, η Κυπριακή Κυβέρνηση ανακοίνωσε σχέδιο επιδότησης επιτοκίων νέων Στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων που συνάφθηκαν από την 1 Μαρτίου 2020 ή επρόκειτο να συναφθούν και να εγκριθούν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2020, ενώ τον Νοέμβριο του 2020 δόθηκε παράταση των Σχεδίων μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021. Για τα στεγαστικά δάνεια, η μέγιστη διάρκεια επιδότησης του επιτοκίου θα είναι τέσσερα χρόνια και θα επιδοτείται το επιτόκιο μέχρι 1,5 ποσοστιαία μονάδα (150 μονάδες βάσης). Το επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων θα επιδοτηθεί για 4 χρόνια. Κατά τα δύο πρώτα έτη, η επιδότηση θα ανέλθει σε 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το τρίτο και τέταρτο έτος, το ποσοστό επιδότησης θα είναι 2 ποσοστιαίες μονάδες για μικρομεσαίες και 1,5 εκατοστιαίες μονάδες για μεγάλες επιχειρήσεις.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές

Στις 18 Μαρτίου 2020, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε ένα έκτακτο πρόγραμμα αγοράς κρατικών και εταιρικών ομολόγων (Pandemic Emergency Purchase Program “PEPP”) ύψους €750 δισ. προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπος της πανδημίας του κορωνοϊού στην Ευρωπαϊκή οικονομία. Τον Ιούνιο του 2020, το συνολικό ποσό του PEPP αυξήθηκε σε €1,3 τρις.

Ακολούθως, τον Μάρτιο του 2020, η ΕΚΤ ανήγγειλε ενέργειες για τον μετριασμό του αντίκτυπου του κορωνοϊού στον τραπεζικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), παρέχοντας μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) για την διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων και ρυθμισμένων χορηγήσεων.

Παράλληλα, η ΕΚΤ ανακοίνωσε στις 12 Μαρτίου 2020 μέτρα εποπτικής και λειτουργικής φύσης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ και η ΕΑΤ ανακοίνωσαν τα ακόλουθα μέτρα χαλάρωσης των ελάχιστων απαιτήσεων κεφαλαίων και ρευστότητας για τις Τράπεζες της Ευρωζώνης:

- Οι τράπεζες έχουν προσωρινά την δυνατότητα να λειτουργούν κάτω από τα επίπεδα ιδίων κεφαλαίων που ορίζεται από την καθοδήγηση κεφαλαίου για Πυλώνα II (P2G), το απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (Capital Conservation Buffer - CCB), το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (Countercyclical Buffer - CCyB) και τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (LCR),
- Επιπλέον, αποφασίσθηκε η πρόωρη εφαρμογή της αλλαγής που θα επιφέρει η υιοθέτηση της CRD5 σχετικά με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα II (P2R), επιτρέποντας να καλύπτεται από Πρόσθετα Κεφάλαια της Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1) και από Κεφάλαια της Κατηγορίας 2 (Tier 2) και όχι μόνο από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1).

Στις 20 Μαρτίου 2020 η ΕΚΤ ανακοίνωσε εποπτικά μέτρα με σκοπό να παρέχει περαιτέρω ευελιξία στις τράπεζες σε ό,τι αφορά τον εποπτικό χειρισμό των δανείων που θα εξασφαλίζονται από κρατικές εγγυήσεις. Στις 25 Μαρτίου 2020, η ΕΑΤ εξέδωσε ανακοίνωση προκειμένου να επεξηγήσει ένα σύνολο επιπρόσθετων ερμηνευτικών θεμάτων στην εφαρμογή του εποπτικού πλαισίου σχετικά με την κατηγοριοποίηση των δανείων σε αθέτηση, τον προσδιορισμό των ρυθμισμένων χορηγήσεων και τον λογιστικό χειρισμό τους. Συγκεκριμένα, η ΕΑΤ διευκρίνισε ότι τα γενικευμένα μέτρα αναστολής πληρωμών που έχουν ληφθεί από τις εθνικές κυβερνήσεις και που αναφέρονται σε όλους τους δανειολήπτες, δεν οδηγούν αυτόματα σε κατηγοριοποίηση της οφειλής σε αθέτηση, σε ρύθμιση ή σε οφειλή με ένδειξη αδυναμίας πληρωμής.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σε συνεργασία με την ΕΑΤ εξέδωσε επίσης δημόσια δήλωση στις 25 Μαρτίου 2020. Και οι δύο αρχές θεωρούν ότι η εφαρμογή δημόσιων ή ιδιωτικών αποφάσεων, που στοχεύουν να αντιμετωπίσουν τις αρνητικές συστημικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19), δεν πρέπει να θεωρηθούν ως μία αυτόματη ένδειξη που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι έχει λάβει χώρα σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Κατά την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα πιστωτικά ιδρύματα αναμένεται να κάνουν διάκριση ανάμεσα σε δανειολήπτες για τους οποίους η πιστοληπτική ικανότητα δεν θα επηρεαζόταν σημαντικά μακροπρόθεσμα από την τρέχουσα κατάσταση, και σε δανειολήπτες για τους οποίους θα ήταν απίθανο να αποκατασταθεί η πιστοληπτική ικανότητα. Τέλος, στο πλαίσιο των μέτρων αναφορικά με την παροχή εγγυήσεων για τα ανοίγματα εκδοτών, η ESMA επισημαίνει ότι η ύπαρξη τέτοιων πιστωτικών ενισχύσεων ενδέχεται να έχει επίπτωση στον κατεξοχήν υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου, ανάλογα με το εάν θεωρηθούν μέρος των συμβατικών όρων ή όχι και με το εάν αναγνωριστούν διακριτά από τον εκδότη.

Στις 27 Μαρτίου 2020 η ΕΚΤ προχώρησε σε σύσταση προς τις τράπεζες σχετικά με τις διανομές μερισμάτων. Σύμφωνα με τη σύσταση, οι τράπεζες δεν πρέπει να καταβάλλουν μερίσματα για τα οικονομικά έτη 2019 και 2020, τουλάχιστον, έως την 1 Οκτωβρίου 2020. Οι τράπεζες θα πρέπει επίσης να απέχουν από την εξαγορά ιδίων μετοχών που αποσκοπούν στην αμοιβή των μετόχων.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Την 1 Απριλίου 2020 η ΕΑΤ κάλεσε τις ρυθμιστικές αρχές να ζητήσουν από τις εταιρείες να υιοθετήσουν συντηρητικές πολιτικές αποδοχών και παρότρυνε όλες τις Ευρωπαϊκές τράπεζες να αναστείλουν προσωρινά τη διανομή μερισμάτων και επαναγοράς ιδίων μετοχών.

Στις 22 Απριλίου 2020 η ΕΚΤ ενέκρινε προσωρινά μέτρα για τον μετριασμό της επίδρασης στην διαθεσιμότητα εξασφαλίσεων πιθανών υποβαθμίσεων αξιολόγησης που προκύπτουν από την οικονομική επίπτωση της πανδημίας του κορωνοϊού.

Τον Μάρτιο, τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 2020, η ΕΚΤ προέβη στην ανακοίνωση των ακολούθων μέτρων:

- Να εφαρμόσει αισθητά πιο ευνοϊκούς όρους (όσον αφορά την τιμολόγηση και το μέγεθος) για την περίοδο από τον Ιούνιο του 2020 έως και τον Ιούνιο του 2021 στις στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (Longer-Term Refinancing Operations - TLTROs III),
- Συγκεκριμένα, τροποποιήσεις στους όρους και τις προϋποθέσεις των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III): Το επιτόκιο επί του TLTRO III μειώθηκε κατά 25 μονάδες βάσης και ανήλθε στο -0,5% για το διάστημα Ιουνίου 2020 – Ιουνίου 2021. Για τις τράπεζες που πληρούν το κατώτατο όριο δανεισμού 0% που θεσπίστηκε στις 12 Μαρτίου 2020, το επιτόκιο μπορεί να φτάσει ακόμα στο -1%. Η έναρξη της περιόδου αξιολόγησης δανεισμού μεταφέρθηκε στην 1 Μαρτίου 2020,
- Να διενεργήσει μια νέα σειρά πράξεων πιο μακροπρόθεσμης, αναχρηματοδότησης χωρίς ειδικούς όρους (Pandemic Emergency LTROs) μεταξύ Μαΐου και Δεκεμβρίου 2020,
- Να προχωρήσει με επιπρόσθετες αγορές περιουσιακών στοιχείων καθαρού ύψους €120 δισ. έως το τέλος του 2020, επιπλέον των «χωρίς ορίζοντα λήξης» καθαρών αγορών περιουσιακών στοιχείων με ρυθμό €20 δισ. ανά μήνα του προγράμματος “Asset Purchase Program”.

Μελλοντική πληροφόρηση

Για σκοπούς προσδιορισμού της αναμενόμενης ζημιάς πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα υπολογίζει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές βάσει της σταθμισμένης πιθανότητας τριών εναλλακτικών μακροοικονομικών σεναρίων. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, οι μελλοντικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των τρεχουσών συνθηκών και προβλέψεων μακροοικονομικών και άλλων παραγόντων, ενσωματώνονται σε μια σειρά αμερόληπτων μελλοντικών οικονομικών σεναρίων για σκοπούς ECL. Η εκτίμηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ενσωματώνει πάντα τον αναμενόμενο αντίκτυπο όλων των εύλογων και υποστηριζόμενων μελλοντικών πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη τους μακροοικονομικούς παράγοντες. Η Τράπεζα ενσωματώνει τρία μελλοντικά μακροοικονομικά σενάρια στη διαδικασία υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών: ένα βασικό σενάριο, ένα αισιόδοξο σενάριο και ένα απαισιόδοξο σενάριο.

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις και οι συντελεστές στάθμισης κάθε σεναρίου κατασκευάζονται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών της Τράπεζας μέσω σύγχρονων οικονομετρικών τεχνικών και βασίζονται σε δεδομένα αγοράς προσαρμοσμένα με βάση την κρίση των εμπειρογνομόνων.

Για τα οικονομικά αποτελέσματα για την περίοδο που έληξε στις 31 Μαρτίου του 2020, η Τράπεζα, προκειμένου να ανταποκριθεί στις άνευ προηγουμένου συνθήκες της κρίσης λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, αναθεώρησε τη μελλοντική πληροφόρηση που χρησιμοποίησε για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σχετικά με τις κύριες μακροοικονομικές μεταβλητές, ήτοι τον ρυθμό ανάπτυξης ΑΕΠ, τον πληθωρισμό, το ποσοστό ανεργίας και τους δείκτες τιμών ακινήτων. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση άσκησε τον κατάλληλο βαθμό κρίσης σχετικά με τις προσδοκίες για τη σοβαρότητα και τη χρονική διάρκεια των αρνητικών προοπτικών της οικονομίας, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που εξέδωσαν η ΕΚΤ και άλλες τραπεζικές ρυθμιστικές αρχές. Τα μακροοικονομικά σενάρια και οι μελλοντικές πληροφορίες που υιοθετήθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2020 παρέμειναν αμετάβλητα κατά την τρίτη τριμηνία του 2020.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που επηρεάζουν το ύψος της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς είναι το ΑΕΠ, το ποσοστό ανεργίας, καθώς και οι μελλοντικές αξίες των οικιστικών και εμπορικών ακινήτων. Η Τράπεζα έχει εισαγάγει μια σειρά σεναρίων που προβλέπουν αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης για το 2020, που κυμαίνονται από -4,2% (αισιόδοξο σενάριο) με σχετικά ταχεία επιστροφή στην προ COVID-19 ανοδική πορεία, έως -8% (απαισιόδοξο σενάριο) με σημαντικό βαθμό στασιμότητας στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Τα σενάρια συνεπάγονται αύξηση του ποσοστού ανεργίας στο 10% κατά το τρέχον έτος, πριν επανέλθει στην πτωτική του πορεία.

Σχετικά με τις μελλοντικές τιμές των ακινήτων, στη βάση του βασικού μακροοικονομικού σεναρίου δεν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι η παρούσα συγκυρία θα έχει σημαντική επίδραση στην εξέλιξη των τιμών των ακινήτων που προβλέπονται για το άμεσο μέλλον, και ως εκ τούτου, οι μειώσεις των τιμών κυμαίνονται από -1,5% έως -2% για οικιστικά και εμπορικά ακίνητα, αντίστοιχα. Στη βάση του απαισιόδοξου σεναρίου, τα οικιστικά ακίνητα αναμένεται να μειωθούν κατά 4% το 2020, ενώ τα εμπορικά ακίνητα κατά 5%.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις μακροοικονομικές μεταβλητές για το κάθε σενάριο και τους αντίστοιχους συντελεστές στάθμισης του σεναρίου:

Κυπριακή Οικονομία – Μακροοικονομικές παράμετροι

		2020	2021	2022	Συντελεστής Στάθμισης %
Σενάρια					
Αισιόδοξο	Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	-4,2	7,8	4	25%
	Ανεργία (%)	7,0	6,0	5,6	
	Πληθωρισμός (% μεταβολή)	0,0	1,0	1,8	
	Δείκτης Τιμών Κατοικιών (% μεταβολή)	-1,0	2,5	3,5	
	Δείκτης Τιμών Εμπορικών Ακινήτων (% μεταβολή)	-1,5	2,5	4,0	
Βασικό	Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	-5,0	7,0	4,0	50%
	Ανεργία (%)	9,0	6,5	6,0	
	Πληθωρισμός (% μεταβολή)	-1,0	0,5	1,0	
	Δείκτης Τιμών Κατοικιών (% μεταβολή)	-1,5	2,0	3,0	
	Δείκτης Τιμών Εμπορικών Ακινήτων (% μεταβολή)	-2,0	2,0	3,5	
Απαισιόδοξο	Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	-8,0	4,0	3,5	25%
	Ανεργία (%)	10,0	7,5	6,5	
	Πληθωρισμός (% μεταβολή)	-1,2	0,4	1,0	
	Δείκτης Τιμών Κατοικιών (% μεταβολή)	-4,0	0,0	2,0	
	Δείκτης Τιμών Εμπορικών Ακινήτων (% μεταβολή)	-5,0	0,0	2,0	

Περίοδος Ρευστοποίησης

Ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού, η δραστηριότητα των εκποιήσεων έχει παγώσει δημιουργώντας καθυστερήσεις στην διαχείριση των ΜΕΧ. Επιπρόσθετα, αναμένεται επίσης καθυστέρηση στις πωλήσεις των ακινήτων που κατέχονται (REO) καθώς και στις διευθετήσεις με μετρητά μέσω πιθανής αναχρηματοδότησης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, έχει δοθεί μια παράταση έξι μηνών στην περίοδο ρευστοποίησης των ΜΕΧ.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο

Σε συνέχεια της εξάπλωσης του κορωνοϊού και για σκοπούς εκτίμησης της σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο για Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL), ο Όμιλος έχει λάβει υπόψη του όλους τους σχετικούς παράγοντες, τις πολυπλοκότητες και την ρυθμιστική καθοδήγηση που εκδόθηκε σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό της επίδρασης του κορωνοϊού και της προσωρινής αναστολής πληρωμών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και έχοντας πλήρη γνώση των προκλήσεων και περιορισμών στην επιμέτρηση της επίδρασης, η Τράπεζα εφάρμοσε μια ομοιόμορφη διαχείριση σε σχέση με την σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Έχοντας ως δεδομένο την σημαντική μείωση στις αφίξεις τουριστών κατά την πρώτη εξαμηνία του 2020 και τον αρνητικό ορίζοντα στον τομέα Φιλοξενίας ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού μέχρι το τέλος του έτους, όλες οι χορηγήσεις του κλάδου στο Στάδιο 1 που αξιολογούνται συλλογικά, έχουν μετακινηθεί από το δεύτερο τρίμηνο του 2020 στο Στάδιο 2 μέχρι και το τέλος του έτους.

Μέσα στο δεύτερο τρίμηνο του 2020 η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων μαζί με την Διεύθυνση Επιχειρήσεων εξέτασαν όλα τα αντισυμβαλλόμενα μέρη που κατά την ατομική αξιολόγηση ήταν εξυπηρετούμενα, για να εκτιμήσουν (1) την ανάγκη αλλαγής σταδίου λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση του κορωνοϊού, και (2) τις αλλαγές στις παραμέτρους των Σταδίων 2 και 3 των ομάδων που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση. Σε συνέχεια αυτής της άσκησης η οποία έγινε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, η οποία αποφασίστηκε για την αξιολόγηση της επίδρασης του κορωνοϊού, ορισμένες Ομάδες από τον κλάδο Φιλοξενίας και Ακινήτων είχαν επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 2 και όπου ήταν αναγκαίο οι υποστηρίζουσες παραδοχές με βάση τις οποίες έχουν αξιολογηθεί, έχουν αναπροσαρμοστεί.

Επιπλέον, για τα αποτελέσματα των προβλέψεων για το τρίτο τρίμηνο του 2020, η Τράπεζα έχει επαναταξινομήσει όλα τα ανοίγματα που έχουν ταξινομηθεί στο Στάδιο 1 σε συλλογική βάση, τα οποία έχουν αξιολογηθεί ως «υψηλού κινδύνου» από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών, στο Στάδιο 2. Η αξιολόγηση του κλάδου «υψηλού κινδύνου» βασίστηκε σε παράγοντες όπως στην απόδοση του εκάστοτε κλάδου μετά την έναρξη της αρχικής επιδημίας του κορωνοϊού, αναμενόμενες επιπτώσεις από τα μέτρα που εφαρμόστηκαν σε όλη την Ευρώπη μετά την αύξηση των κρουσμάτων κορωνοϊού και τις προοπτικές για μελλοντική οικονομική ανάκαμψη του κάθε κλάδου.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2020, οι Όμιλοι Εταιρειών στις κατηγορίες «υψηλού κινδύνου» οι οποίοι εξετάζονται σε ατομική βάση αξιολογήθηκαν με βάση την πραγματική απόδοση σε σύγκριση με τις αρχικές προβλέψεις την περίοδο της εμφάνισης του Covid-19 το δεύτερο τρίμηνο του 2020. Σύμφωνα με αυτήν την αξιολόγηση, καθώς επίσης και την αξιολόγηση των προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών η Τράπεζα έχει επαναταξινομήσει ορισμένους Ομίλους στο Στάδιο 2, ενώ για τους Ομίλους οι οποίοι ήταν ήδη ταξινομημένοι στο Στάδιο 2 και Στάδιο 3, οι παράμετροι επανεκτιμήθηκαν έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις πιο πρόσφατες προσδοκίες.

Επίδραση στις ζημιές απομείωσης δανειακού χαρτοφυλακίου

Η ενημέρωση της μελλοντικής πληροφόρησης στα μοντέλα του ΔΠΧΑ 9 για να συμπεριληφθεί η επιδείνωση του μακροοικονομικού ορίζοντα, η αύξηση της περιόδου ρευστοποίησης και η μετακίνηση των χορηγήσεων μεταξύ σταδίων όπως έχει γίνει περιγραφή πιο πάνω, οδήγησε σε αύξηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών κατά €47,3 εκατ. κατά την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Η απόδοση των επηρεαζόμενων κλάδων θα παρακολουθείται στενά και σε μεταγενέστερο στάδιο θα εξετασθεί η αλλαγή πίσω στο Στάδιο 1, με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν καθυστερήσεις μετά την λήξη της περιόδου προσωρινής αναστολής αποπληρωμής δόσεων δανείου και επιτρέποντας για μια «δοκιμαστική περίοδο».

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Επίδραση της πανδημίας του κορωνοϊού στα Ακίνητα που κατέχονται (REOs)

Ο κλάδος των ακινήτων θεωρείται ως ένας βασικός μοχλός στην οικονομική δραστηριότητα. Η αγορά ακινήτων στην Κύπρο αντιμετωπίζει στο παρόν στάδιο μια αρνητική επίδραση που προέρχεται από την πανδημία του κορωνοϊού ως αποτέλεσμα της απότομης παύσης στην οικονομική δραστηριότητα. Η επιβράδυνση της δραστηριότητας η οποία συνδέεται κυρίως με την μείωση στην ζήτηση από ξένους επενδυτές είναι πιθανόν να συνεχίσει βραχυπρόθεσμα λόγω της επίδρασης της πανδημίας του κορωνοϊού. Στον αντίποδα όμως μιας οικονομικής αβεβαιότητας, οι επενδυτές αναζητούν ασφάλεια, και η αγορά ακινήτων έχει τον δικό της ρόλο παρέχοντας πρόσβαση σε ασφαλές εισόδημα και φυσικό περιουσιακό στοιχείο. Η Τράπεζα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, τους μοχλούς πίεσης στις σχέσεις που έχουν δημιουργηθεί και τους μηχανισμούς που έχει για την συχνή αποτίμηση των Ακινήτων που κατέχονται (REOs) χρησιμοποιώντας ένα ευρύ κατάλογο ανεξάρτητων κτηματομεσιτών και μέσω της συνεχούς παρακολούθησης επιβεβαιώνει ότι τα Ακίνητα που κατέχονται (REOs) δεν λογίζονται σε μεγαλύτερη αξία από το ανακτήσιμο ποσό τους (δηλ. την εύλογη αξία μετά την αφαίρεση των εξόδων πώλησης).

Οι εξωτερικές εκτιμήσεις ετοιμάζονται στη βάση της «ουσιαστικής αβεβαιότητας στην εκτίμηση» σύμφωνα με το ΠΟΕ 3 (VPS3) και VPGA 10 των επαγγελματικών προτύπων του Red Book Global του RICS. Κατά συνέπεια, πρέπει να δοθεί λιγότερη βεβαιότητα – και μεγαλύτερος βαθμός προσοχής- στις εκτιμήσεις από ότι θα δινόταν συνήθως.

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Με στόχο την επίτευξη της στρατηγικής, η Τράπεζα παραμένει προσηλωμένη στη διατήρησή της ως ένα ισχυρό τραπεζικό ίδρυμα που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των μετόχων της, των υπαλλήλων της, των πελατών της και της κοινωνίας.

Η πρόσφατη εμφάνιση της επιδημίας κορωνοϊού αναμένεται να έχει προσωρινή αλλά σημαντική αρνητική οικονομική επίπτωση, ως εκ τούτου, η οικονομική απόδοση της Τράπεζας για το 2020 αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά. Αντιμέτωπη με χαμηλότερα έσοδα από τα αναμενόμενα, λόγω της μειωμένης ζήτησης νέων δανείων και των χαμηλότερων εσόδων από προμήθειες, ο στόχος είναι να περιοριστεί ο αντίκτυπος μέσω της ανακατανομής κεφαλαίων σε εναλλακτικά στοιχεία ενεργητικού εντός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου της Τράπεζας, καθώς και μέσω πρωτοβουλιών μείωσης κόστους. Η Τράπεζα αντιμετωπίζει επίσης αυξημένες απομειώσεις δανείων λόγω υψηλότερων πιθανοτήτων αθέτησης εξυπηρετούμενων δανείων που οφείλονται στην επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, επιδείνωσης στην αλλαγή σταδίων σύμφωνα με τις πρόνοιες τους ΔΠΧΑ 9, καθώς επίσης και ζημιών που προκύπτουν από την παράταση της επίλυσης των υφιστάμενων ΜΕΧ. Με ένα αρκετά μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου δανείων που έχει ήδη αξιολογηθεί μέσω προβλέψεων για όλη τη διάρκεια ζωής και με περίπου 30% των εξυπηρετούμενων δανείων να καλύπτονται από το Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων, το συνολικό κόστος κινδύνου βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα αναμένεται να παραμείνει σε λογικά επίπεδα.

Σε αυτές τις δύσκολες στιγμές, η Τράπεζα στοχεύει να παραμείνει εύρωστη και θα συνεχίσει να επικεντρώνεται στην ενίσχυση και στη βελτίωση της θέσης της στην αγορά.

Η στρατηγική της Τράπεζας επικεντρώνεται σε δύο πτυχές: τη στοχευμένη ανάπτυξη μέσω νέου δανεισμού και της προώθησης και ενίσχυσης των σχέσεων με τους πελάτες καθώς επίσης και τη μείωση του υψηλού επιπέδου των ΜΕΧ. Η Τράπεζα προτίθεται να συνεχίσει να επιτελεί τον ρόλο της στην στήριξη της εγχώριας οικονομίας διασφαλίζοντας παράλληλα την μετοχική της αξία, μέσω συνετών πολιτικών που συμβαδίζουν με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας. Παράλληλα, η Τράπεζα επανατοποθετεί τη στρατηγική της για τον Τομέα Διεθνούς Τραπεζικής, αντικατοπτρίζοντας το μεταβαλλόμενο κανονιστικό περιβάλλον με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ξεπλύματος χρήματος. Η στρατηγική της Τράπεζας επίσης επικεντρώνεται στην τεχνολογία, στην ανάλυση, στη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών και στην απλούστευση των διεργασιών.

Μέσω της δημιουργίας της πρώτης πλατφόρμας διαχείρισης χρεών στην Κύπρο, η Τράπεζα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις ΜΕΧ με γρηγορότερο ρυθμό και με υψηλότερες ανακτήσεις. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα επικεντρώνεται στη διαχείριση των ΜΕΧ με γρήγορους ρυθμούς μέσω της εκποίησης χαρτοφυλακίων.

Η Απόκτηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ έχει βελτιώσει το χρηματοοικονομικό προφίλ της Τράπεζας και έχει επιταχύνει την ενίσχυση των δραστηριοτήτων της σε όλη την Κύπρο, με μια διευρυμένη και διαφοροποιημένη πελατειακή βάση. Η Τράπεζα πετυχαίνει ήδη σημαντικές συνέργειες, αντανακλώντας τα συμπληρωματικά χαρακτηριστικά των δύο επιχειρηματικών μοντέλων.

Η Τράπεζα διατηρεί επαρκή ρευστότητα, επιτρέποντας της να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες που παρουσιάζονται σε διάφορους τομείς της οικονομίας, με κύριο στόχο την οργανική ανάπτυξη. Η Τράπεζα έχει ως στόχο τη διατήρηση του πρωταγωνιστικού της ρόλου για τη στήριξη της ανάκαμψης της οικονομίας, υποστηρίζοντας τις αξιόχρεες κυπριακές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά παρέχοντας μια ολοκληρωμένη σειρά τραπεζικών υπηρεσιών. Η επικέντρωση για νέο δανεισμό θα συνεχίσει να είναι σε εταιρείες που αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της χώρας, όπως στους τομείς λιανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων, μεταποίησης και τουρισμού. Παράλληλα, οι χορηγήσεις στον ιδιωτικό τομέα επικεντρώνονται στα στεγαστικά δάνεια. Η Τράπεζα θα υποστηρίξει τους πελάτες της, νοικοκυριά και επιχειρήσεις, που έχουν υποστεί επιπτώσεις λόγω της κρίσης του κορωνοϊού.

Η Τράπεζα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στο κυπριακό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον και αξιολογεί την κατάσταση καθώς εξελίσσεται, καθώς συνεχίζει την εφαρμογή του στρατηγικού της πλάνου. Συγχρόνως, παρά τις εξελίξεις του λειτουργικού περιβάλλοντος, η Τράπεζα θα παραμείνει σε εγρήγορση και θα συνεχίσει να μετατρέπει τις προκλήσεις σε ευκαιρίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (€εκατ.)	Σημ. στο Παράρτημα 2	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Έσοδα από τόκους		235,1	282,9	-17%	77,6	78,0	-1%
Έξοδα από τόκους		(22,9)	(55,8)	-59%	(5,9)	(6,6)	-11%
Καθαρά έσοδα από τόκους	1	212,2	227,0	-7%	71,7	71,4	+0%
Έσοδα δικαιωμάτων και προμηθειών		44,2	43,7	+1%	14,9	14,5	+3%
Έξοδα δικαιωμάτων και προμηθειών		(5,6)	(5,7)	-1%	(1,8)	(1,8)	+3%
Καθαρά έσοδα δικαιωμάτων και προμηθειών		38,6	38,0	+2%	13,1	12,8	+2%
Καθαρό κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση ξένου συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών στοιχείων		6,3	8,0	-22%	2,7	3,1	-11%
Άλλα έσοδα		27,0	27,7	-2%	8,0	8,5	-5%
Σύνολο καθαρών εσόδων		284,1	300,8	-6%	95,5	95,7	-0%
Έξοδα προσωπικού		(93,0)	(94,1)	-1%	(31,2)	(30,3)	+3%
Αποσβέσεις και χρεολύσεις		(17,5)	(16,2)	+8%	(5,9)	(5,7)	+4%
Διοικητικά και άλλα έξοδα ¹⁷	2	(79,1)	(89,4)	-12%	(27,9)	(25,2)	+11%
Σύνολο εξόδων		(189,6)	(199,6)	-5%	(65,1)	(61,2)	+6%
Κέρδος από συνήθεις εργασίες πριν τις ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		94,6	101,2	-7%	30,4	34,5	-12%
Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων	3	(48,9)	(9,1)	+438%	(7,0)	(13,1)	-46%
Ζημιές απομείωσης μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ¹⁷	3	(0,8)	(2,9)	-71%	(0,2)	(0,3)	-10%
Κέρδος πριν το μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας		44,9	89,2	-50%	23,2	21,2	+9%
Μερίδιο αποτελεσμάτων συνδεδεμένης εταιρείας μετά τη φορολογία		1,1	0,9	+28%	0,5	0,5	+8%
Κέρδος πριν τη φορολογία		46,0	90,1	-49%	23,7	21,7	+9%
Φορολογία		(6,0)	(0,7)	+733%	(1,4)	(1,8)	-22%
Κέρδος για την περίοδο		40,0	89,4	-55%	22,3	19,9	+12%
Συμφέρον μειοψηφίας		(0,0)	(0,9)	-100%	0,0	(0,0)	-100%
Κέρδος που αναλογεί στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας		40,0	88,4	-55%	22,3	19,9	+12%

Σημείωση: Οι αριθμοί μπορεί να μην προσθέτουν λόγω στρογγυλοποιήσεων.

¹⁷ Τα συγκριτικά ποσά σχετικά με τα Διοικητικά και άλλα έξοδα και τις Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναπροσαρμόζονται, για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση της τρέχουσας περιόδου. Συγκεκριμένα, οι ζημιές απομείωσης στην αξία των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που προηγουμένως περιλαμβάνονταν στα διοικητικά και άλλα έξοδα αναταξινομούνται πλέον στις ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (€εκατ.)	Σημ. στο Παράρτημα 2	30.09.2020	31.12.2019	Δ
Μετρητά και καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες		2.836	4.962	-43%
Καταθέσεις σε άλλες τράπεζες		506	395	+28%
Χορηγήσεις σε πελάτες	4,5,6	5.990	5.979	+0%
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	7,8	5.704	4.300	+33%
Επενδύσεις σε μετοχές και άλλους τίτλους και σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων		57	42	+35%
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία		8	8	-0%
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		178	182	-2%
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		50	49	+1%
Φορολογικές απαιτήσεις		1	1	-2%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		8	16	-52%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		452	374	+21%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		15.789	16.308	-3%
Οφειλές σε άλλες τράπεζες		128	174	-26%
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών		14.093	14.602	-3%
Φορολογικές υποχρεώσεις		6	5	+21%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		27	31	-13%
Λοιπές υποχρεώσεις		290	289	+0%
Δανειακό κεφάλαιο		130	130	0%
Σύνολο υποχρεώσεων		14.675	15.231	-4%
Μετοχικό κεφάλαιο		206	206	+0%
Αποθεματικά		908	870	+4%
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους		1.114	1.077	+3%
Συμφέρον μειοψηφίας		0	0	0%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		15.789	16.308	-3%
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις		1.340	1.382	-3%

Σημείωση: Οι αριθμοί μπορεί να μην προσθέτουν λόγω στρογγυλοποιήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€κατ.)

	Αναλογούν στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας								
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό μείωσης μετοχικού κεφαλαίου	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό προσόδου	Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	Αποθεματικά επανεκτίμησης (Σημ. 9 στο Παράρτημα 2)	Σύνολο	Συμφέρον μειοψηφίας	Σύνολο
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2020	206,4	260,3	553,4	(3,1)	0,0	59,6	1.076,7	0,0	1.076,7
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) για την περίοδο μετά τη φορολογία									
Κέρδος για την περίοδο	-	-	-	40,0	-	-	40,0	0,0	40,0
Λοιπά συνολικά έξοδα	-	-	-	-	-	(2,8)	(2,8)	-	(2,8)
Μεταφορά επιπρόσθετης απόσβεσης από πλεόνασμα επανεκτίμησης	-	-	-	0,3	-	(0,3)	-	-	-
	-	-	-	40,3	-	(3,1)	37,2	0,0	37,2
Συναλλαγές με τους κατόχους μετοχών									
Συνεισφορές και διανομές									
Άμυνα στην λογιζόμενη διανομή μερίσματος	-	-	-	(0,0)	-	-	(0,0)	-	(0,0)
	-	-	-	(0,0)	-	-	(0,0)	-	(0,0)
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου 2020	206,4	260,3	553,4	37,2	0,0	56,6	1.113,9	0,0	1.113,9

Σημείωση: Οι αριθμοί μπορεί να μην προσθέτουν λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Για συγκριτική πληροφόρηση βλέπε την Ενοποιημένη Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων των Ελεγχόμενων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (www.hellenicbank.com - Σχέσεις Επενδυτών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

1. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ (€000)	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Έσοδα από τόκους υπολογισμένα με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος						
Έσοδα από τόκους από καταθέσεις σε άλλες τράπεζες	1.892	6.081	-69%	196	329	-40%
Έσοδα από τόκους από χορηγήσεις σε πελάτες	167.195	197.482	-15%	55.097	56.168	-2%
Έσοδα από τόκους από επενδύσεις σε χρεόγραφα	56.427	64.821	-13%	19.443	18.969	+2%
Έσοδα από τόκους περιουσιακών στοιχείων αποζημίωσης	-	984	-100%	(35)	108	-132%
Έσοδα από τόκους από αρνητικά επιτόκια στις καταθέσεις πελατών	1.312	-	+100%	573	12	+4.675%
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	-	-	+0%	-	-	+0%
Έσοδα από τόκους από επενδύσεις σε χρεόγραφα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	6.385	9.696	-34%	1.677	2.042	-18%
	233.211	279.064	-16%	76.951	77.628	-1%
Άλλα έσοδα από τόκους						
Έσοδα από τόκους από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα	1.705	3.801	-55%	421	411	+2%
Άλλα έσοδα από τόκους από μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	197	-	+100%	197	-	+100%
Σύνολο εσόδων από τόκους	235.113	282.865	-17%	77.569	78.039	-1%
Έξοδα από τόκους						
Έξοδα από τόκους για οφειλές σε άλλες τράπεζες	(756)	(509)	+49%	(227)	(291)	-22%
Έξοδα από τόκους για οφειλές σε Κεντρικές τράπεζες	(8.960)	(12.036)	-26%	(2.162)	(2.327)	-7%
Έξοδα από τόκους για καταθέσεις και άλλους λογαριασμούς πελατών	(8.975)	(39.374)	-77%	(1.921)	(2.881)	-33%
Έξοδα από τόκους για λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα	(3.876)	(3.686)	+5%	(1.515)	(998)	+52%
Έξοδα από τόκους περιουσιακών στοιχείων αποζημίωσης	47	-	+100%	47	-	+100%
Έξοδα από τόκους υποχρεώσεων μίσθωσης	(374)	(218)	+72%	(116)	(137)	-15%
Σύνολο εξόδων από τόκους	(22.894)	(55.823)	-59%	(5.894)	(6.634)	-11%
Καθαρά έσοδα από τόκους	212.219	227.042	-7%	71.675	71.405	+0%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

2. Διοικητικά και άλλα έξοδα (€000)	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Επισκευές και συντηρήσεις	(15.132)	(12.255)	+23%	(5.288)	(4.825)	+10%
Αμοιβές για συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες	(7.253)	(15.582)	-53%	(2.145)	(2.723)	-21%
Ρυθμιστικά Εποπτικά τέλη	(2.139)	(1.843)	+16%	(832)	(702)	+19%
Ειδικός Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων	(16.122)	(16.535)	-2%	(5.481)	(5.167)	+6%
Συνεισφορά στο Σχέδιο Εγγύησης Καταθέσεων	(5.033)	-	+100%	(2.660)	-	+100%
Αποδέσμευση προβλέψεων/(προβλέψεις) για εκκρεμούσες δικαστικές διαφορές ή παράπονα και/ή απαιτήσεις	1.027	(30)	-3.523%	94	(67)	-240%
Διοικητικά έξοδα Εταιρείας διαχείρισης χρεών	(11.528)	(13.662)	-16%	(4.160)	(3.794)	+10%
Αποζημίωση πρόωρης αφυπηρέτησης	(666)	-	+100%	(666)	-	+100%
Λοιπά διοικητικά έξοδα	(22.230)	(29.491)	-25%	(6.736)	(7.929)	-15%
	(79.076)	(89.398)	-12%	(27.874)	(25.207)	+11%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

3. Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (€000)	Εννιαμηνία 2020	Εννιαμηνία 2019	Ετήσια Δ	3η Τριμηνία 2020	2η Τριμηνία 2020	Τριμηνιαία Δ
Ζημιές απομείωσης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων						
12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των χορηγήσεων	(1.197)	18.915	-106%	5.906	4.716	+25%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Στάδιο 2) στην αξία των χορηγήσεων	(6.033)	3.105	-294%	(783)	531	-247%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Στάδιο 3) στην αξία των χορηγήσεων	(51.436)	(37.628)	+37%	(11.946)	(21.671)	-45%
Καθαρές ζημιές τροποποίησης που αναγνωρίστηκαν	(2.973)	(5.069)	-41%	(1.263)	(247)	+411%
Κέρδος από διαγραφή των απομειωμένων διευκολύνσεων που αποκτήθηκαν	7.375	10.302	-28%	2.931	2.303	+27%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη την διάρκεια ζωής στην αξία του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων που αποκτήθηκε (POCI)	(7.632)	6.730	-213%	176	1.210	-85%
	(61.896)	(3.645)	+1.598%	(4.979)	(13.158)	-62%
Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και δανειακών δεσμεύσεων που εκδόθηκαν						
12μήνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	4.530	3.522	+29%	1.239	5.056	-75%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Στάδιο 2)	(2.934)	920	-419%	(2.820)	42	-6.814%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Στάδιο 3)	583	(646)	-190%	549	109	+404%
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των απομειωμένων εκδομένων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και δανειακών δεσμεύσεων που αποκτήθηκαν (POCI)	402	236	+70%	49	411	-88%
Κέρδος από διαγραφή των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και των δανειακών δεσμεύσεων που αποκτήθηκαν	1.457	5.366	-73%	387	820	-53%
	4.038	9.398	-57%	(596)	6.438	-109%
Ζημιές απομείωσης λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων						
12μήνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των άλλων ποσών εισπρακτέων	(2)	430	-100%	28	43	-35%
12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων αποζημίωσης	-	1	-100%	-	1	-100%
Απομείωση περιουσιακών στοιχείων αποζημίωσης	9.150	(15.554)	-159%	(1.585)	(6.278)	-75%
12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των χρεογράφων	(185)	(45)	+311%	(1)	(111)	-99%
12μήνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην αξία των καταθέσεων σε Κεντρικές Τράπεζες και σε άλλες τράπεζες	16	329	-95%	93	(10)	-1.030%
	8.979	(14.839)	-161%	(1.465)	(6.355)	-77%
Ζημιές απομείωσης μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων						
Αποθέματα ακινήτων	(833)	(2.863)	-71%	(245)	(274)	-11%
	(833)	(2.863)	-71%	(245)	(274)	-11%
	(49.712)	(11.949)	+316%	(7.285)	(13.349)	-45%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

4. Η κίνηση των χορηγήσεων σε πελάτες (πριν τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης) μεταξύ των σταδίων σύμφωνα με την αύξηση στο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου (€'000)	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένες κατά την απόκτηση (POCI)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2020	4.431.991	442.540	1.974.916	394.743	7.244.190
Μεταφορά από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2	(529.018)	529.018	-	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 3	(31.320)	-	31.320	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 3	-	(45.730)	45.730	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2	-	36.690	(36.690)	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1	73.519	(73.519)	-	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 1	22.976	-	(22.976)	-	-
Καθαρή κίνηση κατά την διάρκεια της περιόδου	135.170	7.990	(614.398)	(16.551)	(487.789)
Συναλλαγματική διαφορά	(6.277)	(751)	(1.299)	-	(8.327)
30 Σεπτεμβρίου 2020	4.097.041	896.238	1.376.603	378.192	6.748.074

Για συγκριτική πληροφόρηση βλέπε Σημείωση 19 των Ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (www.hellenicbank.com - Σχέσεις Επενδυτών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

5. Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης στην αξία των χορηγήσεων (€'000)	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένες κατά την απόκτηση (ΡΟCI)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2020	30.241	31.257	1.223.453	(19.909)	1.265.042
Μεταφορά από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2	(3.651)	3.651	-	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 3	(725)	-	725	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 3	-	(5.054)	5.054	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2	-	11.271	(11.271)	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1	3.696	(3.696)	-	-	-
Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 1	4.891	-	(4.891)	-	-
Καθαρές διαγραφές ζημιών απομείωσης χορηγήσεων	(1.120)	(921)	(623.821)	(1.388)	(627.250)
Συμβατικός τόκος απομειωμένων χορηγήσεων	482	1.113	77.234	11.707	90.536
Αναστροφή της προεξόφλησης	(340)	(973)	(24.304)	(12.136)	(37.753)
Επιβάρυνση για την περίοδο	1.197	6.033	51.436	7.632	66.298
Συναλλαγματική διαφορά	(18)	(14)	1.260	-	1.228
30 Σεπτεμβρίου 2020	34.653	42.667	694.875	(14.094)	758.101

Για συγκριτική πληροφόρηση βλέπε Σημείωση 19 των Ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (www.hellenicbank.com - Σχέσεις Επενδυτών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

6. Ανάλυση δανειακού χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τον τομέα αντισυμβαλλόμενου στις 30 Σεπτεμβρίου 2020

	Συνολικό χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων				Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης			
	€'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ €'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΜΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ €'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΣΕ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ €'000	€'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ €'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΜΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ €'000	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΣΕ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ €'000
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Σύνολο χορηγήσεων*	6.748.055	1.650.324	995.529	767.548	758.101	709.599	238.018	243.394
Γενικές Κυβερνήσεις	4.654	15	0	0	91	0	0	0
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	74.741	20.818	16.891	16.891	12.470	9.079	6.766	6.766
Μη-χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.722.710	797.458	509.989	414.688	454.328	418.696	176.157	171.075
εκ των οποίων: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις	2.443.933	797.213	509.894	414.593	452.099	418.681	176.149	171.067
εκ των οποίων: Εμπορικές κτηματικές επιχειρήσεις	1.966.082	609.540	431.538	348.029	322.972	298.559	141.791	135.903
Ανά τομέα								
1. Κατασκευές	385.499	240.539			134.987			
2. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	559.820	200.236			121.573			
3. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	233.497	114.090			43.567			
4. Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	540.939	104.455			75.015			
5. Μεταποίηση	353.968	62.729			36.655			
6. Άλλοι τομείς	648.987	75.409			42.531			
Ιδιώτες	3.945.950	832.033	468.649	335.969	291.212	281.824	55.095	65.553
εκ των οποίων: Στεγαστικά δάνεια	2.861.929	552.219	333.179	234.772	145.291	144.610	27.878	34.197
εκ των οποίων: Πίστωσης για κατανάλωση	469.718	120.767	43.249	32.097	65.512	60.277	4.828	6.152

*Μη συμπεριλαμβανομένων χορηγήσεων σε κεντρικές τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα.

Για συγκριτική πληροφόρηση βλέπε Σημείωση 19 των Ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 (www.hellenicbank.com - Σχέσεις Επενδυτών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

7. Ανοίγματα που υπόκεινται στα μέτρα που εφαρμόστηκαν για αντιμετώπιση της κρίσης του κορωνοϊού (COVID 19)

	Μεικτή λογιστική αξία							Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές αλλαγές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου							Μεικτή λογιστική αξία
	Εξυπηρετούμενα				Μη εξυπηρετούμενα			Εξυπηρετούμενα				Μη εξυπηρετούμενα			
	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: μέσα με σημαντική αύξηση σε πιστωτικό κίνδυνο από την αρχική αναγνώριση αλλά χωρίς απομειωμένη πιστωτική αξία (Στάδιο 2)	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: οφειλές είσπραξης που είναι μη ληξιπρόθεσμες ή ληξιπρόθεσμες <=90 ημέρες	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: οφειλές είσπραξης που είναι μη ληξιπρόθεσμες ή ληξιπρόθεσμες <=90 ημέρες	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: μέσα με σημαντική αύξηση σε πιστωτικό κίνδυνο από την αρχική αναγνώριση αλλά χωρίς απομειωμένη πιστωτική αξία (Στάδιο 2)	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: οφειλές είσπραξης που είναι μη ληξιπρόθεσμες ή ληξιπρόθεσμες <=90 ημέρες	Εκτροές σε μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα				
€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Δάνεια και απαιτήσεις που υπόκεινται στην προσωρινή αναστολή	2.774.949	2.584.380	0	718.277	190.569	0	31.637	-71.401	-27.328	0	-16.290	-44.073	0	-4.445	0
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Νοικοκυριά	1.475.473	1.429.071	0	145.423	46.402	0	8.080	-8.803	-295	0	6.879	-8.508	0	-1.786	0
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Εξασφαλισμένα με οικιστική ακίνητη περιουσία	1.129.111	1.101.247	0	104.888	27.864	0	3.005	239	2.395	0	4.678	-2.155	0	-237	0
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	1.271.950	1.132.404	0	550.115	139.546	0	23.557	-60.312	-25.772	0	-21.905	-34.540	0	-2.659	0
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.212.833	1.073.287	0	550.115	139.546	0	23.557	-60.116	-25.575	0	-21.905	-34.540	0	-2.659	0
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Εξασφαλισμένα με εμπορική ακίνητη περιουσία	1.085.958	955.912	0	473.339	130.046	0	20.491	-51.232	-20.474	0	-18.075	-30.758	0	-1.419	0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Ο πίνακας παρέχει μια ανασκόπηση στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 της πιστωτικής ποιότητας των δανείων και απαιτήσεων που υπόκεινται σε προσωρινή αναστολή της αποπληρωμής δόσεων (moratorium) που εφαρμόστηκε λόγω της κρίσης του κορωνοϊού (COVID -19). Το είδος της αναστολής που δόθηκε ήταν η αναστολή των δόσεων κεφαλαίου και τόκων για μία περίοδο εννέα μηνών. Το μορατόριουμ εφαρμόστηκε σε όλους τους επιλέξιμους ιδιώτες ή νομικές οντότητες σε διάφορους τομείς. Σύμφωνα με το Νόμο για την λήψη έκτακτων μέτρων από Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί και Εμπορικές Αρχές λόγω της κρίσης του κορωνοϊού (COVID -19) και το σχετικό διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών, το μορατόριουμ ισχύει από τις 30 Μαρτίου 2020.

Η στήλη «Ανοίγματα με ρυθμιστικά μέτρα» πιο πάνω αναφέρεται σε ρυθμίσεις που δόθηκαν μετά την ημερομηνία της αναστολής δόσεων στις 30 Μαρτίου 2020. Η προσωρινή αναστολή δόσεων αναφέρεται στην αναστολή πληρωμών κεφαλαίου και τόκων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 για φυσικά πρόσωπα, αυτοεργοδοτούμενους και επιχειρήσεις που εμπίπτουν στους επιλέξιμους δανειολήπτες χωρίς καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών στις 29 Φεβρουαρίου 2020. Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 29 Μαρτίου 2020.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

8. Επενδύσεις σε χρεόγραφα (€'000)	30.09.2020	31.12.2019
Στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων		
Εισηγμένοι τίτλοι	293.356	496.062
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(30)	(43)
	293.326	496.019
Στοιχεία που ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος		
Εισηγμένοι τίτλοι	5.411.418	3.804.561
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(845)	(648)
	5.410.573	3.803.913
	5.703.899	4.299.932
9. Ανάλυση των επενδύσεων σε χρεόγραφα με βάση την συγκέντρωση ανά τομέα (€'000)	30.09.2020	31.12.2019
Κυβερνήσεις	3.253.625	3.037.046
Τράπεζες	1.897.916	983.869
Άλλοι τομείς	552.358	279.017
	5.703.899	4.299.932

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

10. Ανάλυση των Αποθεματικών Επανεκτίμησης (€'000)	30.09.2020	30.09.2019
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων		
1 Ιανουαρίου	36.189	36.556
Αναβαλλόμενη φορολογία στην επανεκτίμηση ακινήτων	(69)	17
Μεταφορά στο αποθεματικό προσόδου λόγω επιπρόσθετης απόσβεσης	(313)	(306)
	35.807	36.267
Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων		
1 Ιανουαρίου	23.454	18.756
Καθαρό πλεόνασμα/(έλλειμα) από επανεκτίμηση επενδύσεων σε μετοχές και άλλους τίτλους και σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	14	(44)
Καθαρό (έλλειμα)/πλεόνασμα από επανεκτίμηση επενδύσεων σε χρεόγραφα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(2.698)	5.811
	20.770	24.523
Σύνολο αποθεματικών επανεκτίμησης	56.577	60.790

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Όνομα	Ορισμός
APS Cyprus	APS Debt Servicing Cyprus Ltd
ECL	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές
CCyB	Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (Countercyclical capital buffer)
O-SII	Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα (Other Systemically important institution)
P2G	Καθοδήγησης κεφαλαίου για Πυλώνα II
P2R	Απαίτησης ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα II
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	Κέρδος/(ζημιά) που αναλογεί στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας (ετσιοποιημένη βάση) ως προς το μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας
ΔΕΕΑ	Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης
Δείκτης Απαίτησης Κάλυψης Ρευστότητας (LCR)	Υπολογίζεται ως το άθροισμα των ρευστών στοιχείων ενεργητικού υψηλής ποιότητας προς τις αναμενόμενες καθαρές εκροές ρευστότητας για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών, όπως καθορίζονται κάτω από ακραίες συνθήκες. Σε περιόδους ακραίων συνθηκών, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν τα ρευστά στοιχεία του ενεργητικού για να καλύψουν τις καθαρές εκροές ρευστότητάς τους.
Δείκτης εξόδων προς έσοδα	Συνολικά έξοδα προς σύνολο καθαρών εσόδων
Δείκτης καθαρών MEX (εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ) στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων	MEX μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης (εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ) ως προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων
Δείκτης καθαρών MEX προς καθαρές χορηγήσεις	MEX μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης ως προς το σύνολο των καθαρών χορηγήσεων
Δείκτης καθαρών MEX στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων	MEX μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης ως προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων
Δείκτης καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις	Καθαρές χορηγήσεις σε πελάτες ως προς τις καταθέσεις και άλλους λογαριασμούς πελατών
Δείκτης κάλυψης των καθαρών MEX με εμπράγματα εξασφαλίσεις	Εξασφαλίσεις MEX (λαμβάνοντας υπόψη εμπράγματα εξασφαλίσεις, με βάση την αγοραία αξία – με ανώτατο όριο την έκθεση του πελάτη) ως προς MEX μετά τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης
Δείκτης κάλυψης των προβλέψεων των MEX	Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης ως προς το σύνολο των μεικτών μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων
Δείκτης κάλυψης των προβλέψεων των MEX (εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ)	Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης (εξαιρουμένων των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ) ως προς το σύνολο των μεικτών MEX (εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ)
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Σύνολο κεφαλαίου ως προς τα Σταθμισμένα Περιουσιακά Στοιχεία
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1)	Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 ως προς τα Σταθμισμένα Περιουσιακά Στοιχεία
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1	Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 ως προς τα Σταθμισμένα Περιουσιακά Στοιχεία
Δείκτης κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων	Ζημιές απομείωσης της αξίας των χορηγήσεων (εξαιρουμένου τυχόν κερδών/ζημιών τροποποίησης, οποιεσδήποτε απαιτήσεις από το ΠΠΣ και αναστροφή της εύλογης αξίας των απομειωμένων πιστωτικών διευκολύνσεων που αποκτήθηκαν) ως προς το σύνολο των μεικτών χορηγήσεων στο τέλος της περιόδου (ετσιοποιημένη βάση).
Δείκτης Μόχλευσης	Μέτρο κεφαλαίου ως προς το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και στοιχείων εκτός ισολογισμού (κεφάλαιο μετοχών της κατηγορίας 1 /μέτρο συνολικού ανοίγματος)
Δείκτης των MEX στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων	Μεικτές μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ορισμός EAT) ως προς το σύνολο των μεικτών χορηγήσεων
Δείκτης των MEX (εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ) στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων	Μεικτές μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ορισμός EAT) εξαιρουμένων των MEX που καλύπτονται από το ΠΠΣ, ως προς τις μεικτές χορηγήσεις. Τα στοιχεία που αφορούν το Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων για τις προηγούμενες ημερομηνίες αναφοράς, αναδιατυπώθηκαν λόγω της βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων και της επικύρωσης της διαδικασίας.
ΔΠΧΑ	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

EAT	Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
Επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού	Το σύνολο των επενδύσεων σε στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνει μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες, καταθέσεις σε άλλες τράπεζες, επενδύσεις σε χρεόγραφα, επενδύσεις σε μετοχές και άλλους τίτλους και οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία	Αναφέρεται στην επένδυση της Τράπεζας στην APS Cyrgus και αντιπροσωπεύει το μερίδιο της Τράπεζας στην APS Cyrgus και το αντίστοιχο μερίδιο αποτελεσμάτων.
Ίδια κεφάλαια εξαιρουμένων των άυλων περιουσιακών στοιχείων	Ίδια κεφάλαια εξαιρουμένων των άυλων περιουσιακών στοιχείων
Καθαρά έσοδα από τόκους	Έσοδα από τόκους μείον έξοδα από τόκους
Καθαρά έσοδα δικαιωμάτων και προμηθειών	Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες μείον έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες
Καθαρά κέρδη από διάθεση και επανεκτίμηση συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών στοιχείων	Περιλαμβάνει το κέρδος από πώληση και επανεκτίμηση συναλλάγματος, κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση επενδύσεων σε χρεόγραφα και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, πλεόνασμα από επανεκτίμηση επενδύσεων σε μετοχές και άλλους τίτλους και μεταβολές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας.
Καθαρές χορηγήσεις	Χορηγήσεις πελατών μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης
Καθαρή λογιστική αξία ανά μετοχή	Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας εξαιρουμένων των άυλων περιουσιακών στοιχείων ως προς τον αριθμό των εκδομένων μετοχών
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Καθαρά έσοδα από τόκους ως προς τον μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων, σε ετησιοποιημένη βάση
Κέρδος/(ζημιά) ανά μετοχή	Κέρδος/(ζημιά) προς αριθμό εκδομένων μετοχών
ΚΚΟ	Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Μεικτές Χορηγήσεις	Μεικτή λογιστική αξία χορηγήσεων πριν την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης
Μεικτές Χορηγήσεις με ρυθμιστικά μέτρα	Χορηγήσεις με ρυθμιστικά μέτρα (ορισμός EAT)
MEX	Μεικτές μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ορισμός EAT)
MME	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
ΠΠΣ	Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων
ΣΠΣ	Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία
Τερματισμένοι λογαριασμοί	Η σύμβαση δανείου έχει τερματιστεί από τη Τράπεζα και ο τερματισμός έχει κοινοποιηθεί στον δανειολήπτη με έναρξη των διαδικασιών εκτέλεσης.
Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	Αποτελούνται από τα μετρητά και καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες, τις καταθέσεις σε άλλες τράπεζες, τις χορηγήσεις σε πελάτες, τις επενδύσεις σε χρεόγραφα και τα περιουσιακά στοιχεία αποζημίωσης και οποιαδήποτε εισπρακτέα ποσά που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία αποζημίωσης. Για τον υπολογισμό του μέσου όρου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον αριθμητικό μέσο όρο του συνόλου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς από την αρχή του έτους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τις συμφιλιώσεις μεταξύ των Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης και των αποτελεσμάτων που αναφέρονται όπως υπολογίζονται και παρουσιάζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ στο Παράρτημα 2.

Εκτός από τις συμφιλιώσεις που παρουσιάζονται πιο κάτω, οι δείκτες στην Επεξηγηματική Κατάσταση μπορούν να υπολογίζονται με στοιχεία που παρουσιάζονται στο Παράρτημα 2.

1. Συμφιλίωση μεικτών χορηγήσεων

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	31 Δεκεμβρίου 2019 €'000	30 Σεπτεμβρίου 2019 €'000
Μεικτές εξυπηρετούμενες χορηγήσεις		5.097.750	4.968.352	5.024.208
Μεικτές ΜΕΧ	6	1.650.324	2.275.838	2.338.806
Μεικτές χορηγήσεις σε πελάτες	4	6.748.074	7.244.190	7.363.014

2. Συμφιλίωση Μεικτών ΜΕΧ

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	31 Δεκεμβρίου 2019 €'000
Μεικτό υπόλοιπο χορηγήσεων σε πελάτες στο Στάδιο 3	4	1.376.603	1.974.916
Συν: ΜΕΧ που ήταν απομειωμένες κατά την απόκτηση (ΡΟCΙ)		273.721	300.922
Μεικτές ΜΕΧ	6	1.650.324	2.275.838

Σημείωση: οι Μεικτές ΜΕΧ περιλαμβάνουν ποσό ύψους €273.721 χιλ. απομειωμένων κατά την απόκτηση (ΡΟCΙ) χορηγήσεων (2019: €300.922 χιλ.) από σύνολο €378.192 χιλ. χορηγήσεων που ήταν απομειωμένες κατά την απόκτηση (ΡΟCΙ) (2019: €394.743 χιλ.).

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

3. Συμφιλιώσεις των παραμέτρων των δεικτών

3.1. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	31 Δεκεμβρίου 2019 €'000	30 Σεπτεμβρίου 2019 €'000
Έσοδα από τόκους	1	235.113	369.106	282.865
Έξοδα από τόκους	1	22.894	67.851	55.823
Καθαρά έσοδα από τόκους	1	212.219	301.255	227.042
Καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα)		282.959	301.255	302.723
Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία (μέσος όρος)		15.223.067	15.668.560	15.672.591

3.2. Δείκτης εξόδων προς έσοδα

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	30 Σεπτεμβρίου 2019 €'000
Συνολικά έξοδα		189.553	199.645
Μείον:			
Ειδικός Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων	2	16.122	16.535
Συνεισφορά στο Σχέδιο Εγγύησης Καταθέσεων	2	5.033	-
Αποζημίωση πρόωρης αφυπηρέτησης	2	666	-
Αναπροσαρμοσμένα Συνολικά έξοδα		167.732	183.110
Σύνολο καθαρών εσόδων		284.129	300.798

3.3. Δείκτης κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	30 Σεπτεμβρίου 2019 €'000
Ζημιές απομείωσης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων για την περίοδο*	3	66.298	8.878
Μείον:			
Επίδραση του κορωνοϊού (COVID-19)		47.300	-
Ζημιές απομείωσης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων για την περίοδο εξαιρουμένου της επίδρασης του κορωνοϊού		18.998	8.878
Ζημιές απομείωσης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων για την περίοδο (ετησιοποιημένες)		88.397	11.837
Ζημιές απομείωσης χαρτοφυλακίου χορηγήσεων για την περίοδο εξαιρουμένου της επίδρασης του κορωνοϊού (ετησιοποιημένες)		25.331	11.837

* Εξαιρουμένων "Καθαρές ζημιές τροποποίησης που αναγνωρίστηκαν" και "Κέρδος από διαγραφή των απομειωμένων διευκολύνσεων που αποκτήθηκαν" Σημείωση 3 στο παράρτημα 2.

3.4. Δείκτης MEX

	Σημ. στο παράρτημα 2	30 Σεπτεμβρίου 2020 €'000	31 Δεκεμβρίου 2019 €'000
Μεικτές MEX	6	1.650.324	2.275.838
Μείον: Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης	5	758.101	1.265.042
Καθαρές MEX		892.223	1.010.796
Μεικτές MEX - που καλύπτονται από το ΠΠΣ		465.122	467.518
Μείον: Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης - που καλύπτονται από το ΠΠΣ		64.103	48.110
Καθαρές MEX - που καλύπτονται από το ΠΠΣ		401.019	419.408
Καθαρές MEX - εξαιρουμένου του ΠΠΣ		491.204	591.388

Βάση ετοιμασίας της Επεξηγηματικής Κατάστασης για τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020

Η Επεξηγηματική Κατάσταση για τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, συμπεριλαμβανομένου και των παραρτημάτων («η Επεξηγηματική Κατάσταση») δεν έχει ελεγχθεί ούτε επισκοπηθεί από τους ανεξάρτητους ελεγκτές του Ομίλου.

Σκοπός της Επεξηγηματικής Κατάστασης είναι να παρέχει μια επισκόπηση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Η Επεξηγηματική Κατάσταση πρέπει να διαβάζεται σε συνάρτηση με τις Ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, τις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις για την εξαμηνία που έληξε στις 30 Ιουνίου 2020 και την Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Ούτε η Επεξηγηματική Κατάσταση ούτε η Παρουσίαση αποτελούν θεσπισμένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Η Επεξηγηματική Κατάσταση για τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, οι Ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, οι Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις για την εξαμηνία που έληξε στις 30 Ιουνίου 2020 και η Παρουσίαση Αποτελεσμάτων του Ομίλου για την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.hellenicbank.com (Σχέσεις Επενδυτών).

Δήλωση Αποποίησης ευθύνης – Αναφορές για το μέλλον

Ορισμένες αναφορές στην Επεξηγηματική Κατάσταση για τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Ομίλου συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων σχετικά με την επιχειρηματική στρατηγική και τα σχέδια του Ομίλου, τους τρέχοντες στόχους και προσδοκίες του, τις προβλέψεις, τις πεποιθήσεις, τις δυνατότητες που σχετίζονται με την μελλοντική οικονομική του κατάσταση και απόδοση θεωρούνται αναφορές για το μέλλον.

Από την φύση τους, οι μελλοντικές αναφορές εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες διότι σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν στο μέλλον. Επομένως, αυτοί οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά το αποτέλεσμα και την οικονομική επίδραση του τι περιγράφεται στην παρούσα κατάσταση και οι αναγνώστες αυτής της Επεξηγηματικής Κατάστασης προειδοποιούνται να μην βασίζονται υπερβολικά σε τέτοιες αναφορές για το μέλλον. Οι χρήστες όταν βασίζονται σε μελλοντικές αναφορές θα πρέπει να λάβουν προσεκτικά υπόψη τους ότι υπάρχουν σημαντικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική αλλαγή στα πραγματικά αποτελέσματα από εκείνα που αντικατοπτρίζονται στις αναφορές για το μέλλον. Ορισμένοι παράγοντες από αυτούς είναι εκτός του ελέγχου του Ομίλου και συμπεριλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, εγχώριες και παγκόσμιες οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες, κινδύνους που σχετίζονται με την αγορά όπως ο επιτοκιακός ή συναλλαγματικός κίνδυνος, απροσδόκητες κανονιστικές αλλαγές, ανταγωνισμός, τεχνολογικές συνθήκες και άλλα. Οι αναφορές για το μέλλον που περιέχονται στην Επεξηγηματική Κατάσταση για τα Οικονομικά Αποτελέσματα, γίνονται κατά την ημερομηνία σχολιασμού αυτής της Κατάστασης και ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση να επικαιροποιήσει ή να αναθεωρήσει οποιοσδήποτε από αυτές τις αναφορές εκτός αν απαιτείται διαφορετικά από τη εφαρμοστέα νομοθεσία. Οι αναλύσεις και οι απόψεις που περιέχονται στη παρούσα κατάσταση ενδέχεται να βασίζονται σε παραδοχές και προβλέψεις που εάν τροποποιηθούν, μπορούν να αλλάξουν τις αναλύσεις ή τις απόψεις που εκφράζονται.